

HUNYADY SÁNDOR

NYÁRI ZÁPOR

vígjáték három felvonásban

SZEREPLŐK

Erzsébet

György

Laci

Edith

Jenő

A ház asszonya

A ház ura

Ilona

Gyula

Inas

Szobalány

Történik egy vidéki kastélyban

ELSŐ FELVONÁS

Szín: kastély hallja. A hely hátra a terasz felé majdnem teljesen nyitott. Látszik a terasz piros-fehér csíkos vászonernyőjéből is valami. Mögötte a sötét park, a csillagos ég. A teraszon kerti bútorok vannak, színes párnák, mezei virágok. A hall bútorzata már szobába való. A berendezés elegáns, de semmi esetre sem hencegő. Faluhoz illő kényelem ez. Nyári este van. Közvetlenül vacsora után. Az urak még az asztal körül ülhetnek, a szomszédos ebédlőben. A színen egyelőre csak az Inas és a Szobalány van. Kávésészéket raknak szét, bridzsasztalt állítanak föl, hogy minden rendben legyen, ha majd a társaság kijön az ebédlőből.

1. JELENET

Inas, Szobalány

SZOBALÁNY: *(csinos, elegáns. Fekete-fehér dresszben. Bóbitával, zsabóval, csipke mandzsettával. A modorán és a hangján érzik, hogy városi nő. Néhány pillanatig hátul állt, nézte a sötét parkot. Aztán előrejön)* Mik ezek a hosszú fák, a kastély előtt?

INAS: *(középkorú férfi. Rajta viszont látszik, hogy parasztfiúból nevelték inasnak. Vadászlíberíát visel. A pantallóján zöld lampasz, a paroliján ezüst makk, a kezén fehér cérnakesztyű. Éppen a kávéfőző edény alatt gyújtotta meg a spirituszlángot. Elfújja a gyufát)* Jegenyék! Tréfál, vagy komolyan nem tudja?

SZOBALÁNY: Honnan tudnám? Pesten nincsenek jegenyék és én még soha nem voltam falun.

INAS: Soha?

SZOBALÁNY: Soha. Éppen ezért jöttem le erre a pusztára, mert kíváncsi voltam. Mehettem volna a báró Böggő családdal Földvára. De inkább ezt a helyet választottam. Tudja, telibeszélték

a fejemet, hogy milyen istenien gyönyörű a falu. Hát gondoltam, hogy lejövök és megnézem.

INAS: És hogy tetszünk?

SZOBALÁNY: Eddig sehogy. Meséltek nekem a madáracsicsérgésről. Hol itt madár? Este a békák brekegnek, reggel a kutyák ugatnak!

INAS: A bolha is falusi állat. Az még nem mutatkozott be magának?

SZOBALÁNY: A bolha még nem. De tehenet már láttam közelről. Bementem az istállóba, amikor fejtek. Hát igazán így csinálja a tehen a tejet? Fúj! Az ember nem hiszi el, amit lát! Egy korty tejet nem fogok lenyelni többet!

INAS: *(nevet)* Vigyázzon, Lujza! Ha ilyen kényes, meg ne nézze, amikor a tyúk tojik! Mert akkor a rántottától is örökre elmegy a kedve.

SZOBALÁNY: *(szintén nevet)* Hát így vagyok! A falu egyelőre nem az esetem. *(Körülnéz)* De ez a ház kedves! Hol vagyok én itt?

INAS: Csomacsécsen!

SZOBALÁNY: Azt tudom. De kiknél? Jóformán a gazdám sem ismerem.

INAS: *(magyarázza)* Az az öreg nő, aki mindig szivarozik, a háziasszony. A vén ember, aki folyton varr, a háziúr, kicsit süket. A többiek vendégek. Itt ülnek egész nyáron. Ebben a házban imádják a vendéget!

SZOBALÁNY: Mondja el, melyik milyen? Hogyan szólítsam őket?!

INAS: Ezek mind méltóságosak. De az nem fontos. Nagyon régi urak. Egyik sem törődik már a rangjával.

SZOBALÁNY: Melyik reggelizik közülük ágyban?

INAS: Az az úr, akin fehér szmoking van. Tudja mit? Vigye be maga neki holnap a reggelit! Hátha szerencsét csinálnak egymással!

SZOBALÁNY: Ne szemtelenkedjék! Tegnap óta ismer. Honnan veszi, hogy velem szemtelenkedni lehet?!

INAS: Pardon, kisasszony! A szép vörös nő, özvegy. Az a szép kislány az ő kislánya. Ezek mindenüket nyitva hagyják. De azért ne csenjen a harisnyákból. Amikor elmennek, ugyanis magának ajándékozzák az egész nyári holmijukat.

SZOBALÁNY: *(fenyegetően)* Hallja, vigyázzon! Mert mindjárt a fülébe ugrom!

INAS: *(zavartalanul)* Itt van még az a házaspár, akik egy szobába vannak téve. Azokkal semmi baj, korán kelnek. Tízkor már takarítani lehet náluk. Ezek rokonok. Aztán van még egy özvegy, férfibe. Az a magas, őszülő férfi... Várjon, ki van még...!

SZOBALÁNY: *(fogbegyőről)* Egy szőke gyerek!

INAS: Igaz. Az a fia a magas férfinék!...Mit vág ilyen grimaszt!

SZOBALÁNY: Mert előre tudom, hogy ettől a gyerektől nem alhatom majd nyugodtan.

INAS: Mért ne alhatna?

SZOBALÁNY: Na hallja! Ismerem az embereimet! A szőke bubi már holnapután éjszaka ott fog kopogtatni és könyörögni az ajtómon.

INAS: Ettől ne féljen! Ebben a házban egyedül én fogom mace-rálni magát. A szőke gyerekeknek más dolga van!

SZOBALÁNY: Micsoda?

INAS: Fülíg szerelmes.

SZOBALÁNY: Kibe?

INAS: Kérdezzen nehezebbet. Hát kibe lehet az ilyen kölyök szerelmes?... *(Tovább beszélgetne, de ebben a pillanatban hangok hallatszanak balról. A színre belép a vacsorázó társaság három tagja. Az inas buzgón a kávéfőző felé fordul, megigazítja a lángot. A szobalány sürgősen foglalkozni kezd a kártyaasztallal, szétosztja a zsetonokat, stb.)*

2. JELENET

Voltak, Erzsébet, Laci, Jenő

ERZSÉBET: *(büszke válltartású, dekoratív szép asszony. Olyan sugárzó teremtés, hogy abszolúte nem fontos, hogy elmúlt már harminc éves. De éppen azért, mert sem modorban, sem öltözködésben nem erőszakolja az ifúságot, rendkívül vonzó benyomást tesz. Nyárra való, kisestélyi ruhát visel. Bejön. Leül elől, középen egy fotelbe) Béla bácsi anekdotákat mesél. Isten tudja, hogy mindig fognak még ott ülni a kedvéért a kenyérmorzás asztalnál! Tudom, hogy nevetlenség volt fölkelni. De úgy torkig ettem magam, hogy ki szeretnék már kicsit nyújtózni. (Hátradől) Jaj de jó! Adjanak kérem egy cigarettát! (Mindenki verseng, hogy kiszolgálja. A szobalány a cigarettás dobozért rohan, amelyet az inas elvesz tőle. Az inastól Laci kapja el a skatulyát. De mind elkésnek. Jenő már a sajátjából adott cigarettát, sőt tüzet is az öngyújtójával. Erzsébet rágyújt, kegyes kis fejbólintással köszöni meg a szolgálatot.)*

LACI: *(szmokingos, szőke fiú. 22-23 éves lehet, de még fiatalabban mutat. Szinte gyerekessé teszi valami naív és tiszta tüzesség. Haragosan néz Jenőre, aki megelőzte és bosszúsan leteszi a dobozt) Lecsúsztam!*

INAS: *(figyelmeztetőn) A kávé!...*

ERZSÉBET: Köszönöm! Majd vigyázunk!

(Inas és szobalány érezve, hogy nincs rájuk szükség, simán kimennek.)

JENŐ: *(nem lehet tudni a korát. Olyan gyönyörűen van fésülve és öltözve, mintha divatlapból vágták volna ki. Lehet, hogy 45, lehet, hogy 30 éves. Erzsébethez) Maga kijött. És én maga után jöttem. Keringek maga körül, mint egy megbolondult kis hím-csillag a fényes Vénusz körül.*

LACI: *(gúnyosan)* Cz, cz, cz! Óriási! *(Miután senki sem törődik vele, kissé messzibb, elnyomott ingerültséggel leül)*

JENŐ: Emlékszik? Tegnap este megmondtam, hogy egy órával előbb melyik ösvényen sétált a kertben és melyik padon ült. Kíváncsi rá, hogy honnan tudtam?

ERZSÉBET: Látta. Vagy megkérdezte valakitől.

JENŐ: Dehogy. Megéreztem a lelkemmel és az orommal. Belé-fűzte az illatos estébe a parfómje cérnaszálát.

ERZSÉBET: Pedig nagyon egyszerű parfómöt használok. Széna. Vénasszonyoknak való!

JENŐ: Az mindegy. Magán nemessé válnék a legordenárébb, citromszagú pacsuli is.

ERZSÉBET: Ne mondja!

JENŐ: De mondom! Tudja, mi lenne a világon a legtüneményesebb parfóm?

ERZSÉBET: Nem tudom.

JENŐ: *(lelkesen)* Kivonat a maga lényéből! Ha akadna egy zseniális vegyész, aki egy kis kristály fiolába össze tudná sűríteni a maga mosolyának a fényét, a hangja színét, a mozgásának a ritmusát...

LACI: *(idegesen fészkelődik, nem bírja tovább, közbeszól)* Bocsánatot kérek, hogy élek.

ERZSÉBET: *(a fiúra néz)* Mi baj, Laci?!

LACI: *(elkeseredve)* Semmi! Csak jelt akartam adni, hogy én is itt vagyok és hallok mindent!

ERZSÉBET: Hát aztán?

LACI: De kérem szépen, hisz ez hálószobába, négyszemközti használatra való beszélgetés. Hát csecsemőnek néznek engem, vagy drótszőrű foxinak, hogy így mernek előttem flörtölni?! *(Erzsébethez)* És magának ez tetszik? Ha én nő lennék, és valaki ilyen bivalyságokat mondana nekem, röhögnék rajta.

JENŐ: *(Lacihoz, fölényesen)* Ne taníts engem!

LACI: *(indulatosan)* De tanítlak! *(Kint megszólal a tücsök.)*

ERZSÉBET: Ne veszekedjenek. Élvezzék ezt a gyönyörű estét.
(*Megnézi a két férfit*) ...Milyen csinosak mind a ketten. Finom szokás ebben a házban, hogy bár falun vagyunk és nyaralunk, este mégis szmokingba öltöznek a férfiak. Ezzel nem csak hozzáunk udvariasak, hanem megbecsülik saját magukat is.

JENŐ: Van aki tagadja, van aki bevallja. Én bevallom, hogy imádok öltözködni.

LACI: Éppen azért nem tudsz!

JENŐ: (*édesen*) Tessék?!

LACI: (*tölcsezt csinálva a tenyeréből, Laci felé, hangosabban*) Nem tudsz öltözni! Gigerli vagy, de nem vagy gavallér! (*Erzsébet felé*) Apám rémesen ért ezekhez a dolgokhoz. Ő mondta, hogy a férfiak eleganciájának a lényege, hogy az elegáns ember nem törődik a ruhájával.

JENŐ: (*felemelkedik, végigmutat magán, Erzsébet felé*) Engedelmet kérek! Van rajtam valami hiba?!

ERZSÉBET: Semmi! Gyönyörű a szmokingja!

LACI: Olyan benne, mint a szivarosgyerek az Arizonából! Megjegyzem, én is gondoltam rá, hogy csináltatok fehér szmokingot. Aztán eszembe jutott, hogy majomság lenne. Esti öltözet sötét legyen! (*Jenőre mutat*) Ez majomparádé! Megismétlem a szivarosgyereket! (*Feláll.*)

JENŐ: (*kezd komolyan mérges lenni*) Vigyázz, édes öcsém, mert meghúzom a füledet!

LACI: És mit gondolsz, édes bátyám, mit csinálnék én azalatt?!

(*Behajlítja a karját, odalép Jenőhöz, mutatja a muszkliját*) ...Légy kegyes megtapintani, kedves bátyám!

JENŐ: Eridj a fenébe! (*Elhárítóan legyint.*)

ERZSÉBET: (*békítőn*) Jöjjön ide Laci! Mutassa meg nekem is!

LACI: (*Erzsébethez megy, odatartja a karját.*)

ERZSÉBET: (*megfogja a fiú muszkliját*) Mint a kő!

LACI: Vezérevezős vagyok az egyetemi nyolcasban!

JENŐ: (*gúnyosan*) Vezérevezős!

LACI: *(Jenőhöz)* Hiába gúnyolsz! Próbáld meg! Vesd le a kitömött vállú kabátodat! Ülj a helyemre a csónakban! Elájulnál a második evezőcsapás után. Tudod mit! Gyere le holnap a folyóra! Ússzunk versenyt! *(Az asszonyhoz)* Jöjjön maga is Erzsébet! Nézzen meg minket úszónadrágban! És aztán mondja meg, melyikünk különb legény!

JENŐ: *(féláll, a nőhöz)* Erzsébet, hagyjuk itt ezt a zöld úriembert! Menjünk sétálni!

LACI: Jól van, Erzsébet! Menjen! De én is magukkal megyek a másik oldalán! *(Jenőhöz, fenyegetően)* És majd meglátjuk lent a sötétben, hogy ki bírja tovább kettőnk közül!

JENŐ: *(magasra tartja mind a két kezét. Erzsébethez)* Föladom a meccset, Erzsébet! A gyerek már a vacsoránál belém kötött! Azt hiszem, be van rúgva szegény! Majd akkor beszélek a fejével, ha kijózanodott! *(Idegesen nevet és balra kimegy)* Vezérevézőske!

3. JELENET

Erzsébet, Laci

LACI: *(dühösen a távozó után int)* ...Agyó!... *(Az asszonyhoz)* Hallotta, hogy röhögött?! Megjátszotta, hogy viccel! Pedig félt a gyáva kutya!

ERZSÉBET: Félhetett is! Maga szörnyen gorombáskodott velem! Úgy illene, hogy bocsánatot kérjen tőle!

LACI: Dehogy kérek! Utálok! Gyűlölöm! Szeretnék a képére mászni!

ERZSÉBET: Mért haragszik rá?

LACI: Mert közeledni mer magához! Ez szemtelenség! Egy ronda pókot is félre pöccentenék, ha azt látnám, hogy magára akar mászni!

ERZSÉBET: (*mosolyogva*) Félek, hogy szegény Jenő tévedés áldozata! Azt hiszem, hogy ő csak azért mond nekem szépeket, mert rajtam keresztül a kislányomnak szeretne udvarolni.

LACI: Ki van zárva! Jenő egy barom! De akkora barom mégsem lehet, hogy észrevegye a maga lányát, akkor, amikor maga is itt van előtte!

ERZSÉBET: (*őszinte sértődöttséggel*) Szamárság! A kislányom nagyon csinos! Nagyon szép!

LACI: (*tüzesen*) Ugyan kérem! Egy tizenhét éves leány nem is lehet szép. A bakfisok szépsége csak ígélet a jövőre. Hányszor megtörténik, hogy ilyeneket hallunk például: „ez az Irén milyen bájos lány volt és milyen jelentéktelen asszony lett belőle!” Hát kérem, ilyenkor mindig az az igazság, hogy a lány nem is volt szép, csak fiatal! Elmúlt az ifjúság, vége lett a szépségnek!

ERZSÉBET: (*bámukva*) Ezt maga találta ki?

LACI: (*mintha a Kuriára hivatkozna, komolyan*) Apám mondta! Ő még azt is mondta, hogy 30-35 éves kora előtt nem is lehet azt állítani egyetlen nőről sem, hogy szép. Bakfis korában a szépségre csalás lehetett. De ha már elmúlt harminc éves és még mindig szép, akkor már bebizonyította, hogy ő maga gyönyörű és nem csak a tavasz hamva miatt tartottuk annak.

ERZSÉBET: (*élnék érdeklődéssel*) Igazán az apjától hallotta ezt?!

LACI: Tőle. És szóról-szóra aláírom!

ERZSÉBET: Aláírja? Akkor rendben van!

LACI: Kérem, ne csúfoljon ki! Ha tudná, hogy mit érzek! Itt ég a számon!... (*Nekidurálja magát*) ...Halálosan szerelmes vagyok magába.

ERZSÉBET: (*ijedten, mintha a fejére omlott volna a ház*) Jézusmáriaszentjózsef!

LACI: (*fájdalmasan*) Megsértettem?!

ERZSÉBET: Ilyesmitől egy asszony sem sértődik meg! Csak megijesztett!

LACI: Mivel?

ERZSÉBET: Édes kis fiam, hiszen maga félig még gyerek, én pedig nemsokára anyóka leszek! Idenézzen! *(A kezével igazít egyet a haján)* Őszülök!

LACI: Azt a pár ezüst szálát mutatja? Éppen abba örültem bele!

ERZSÉBET: *(összecsapja kezét, kétségbeesve)* Egy gyerek! Egy gyerek! Egy gyerek! Egy gyereket kaptam a nyakamba!

LACI: Nem is vagyok olyan gyerek! Ha meghallgatna az éjszaka, megértené...

ERZSÉBET: *(izgatottan közbevág)* Az éjszaka? Hol? Hogyan? Megbolondult!

LACI: Megvárnám, amíg elalszik az egész ház. Akkor kimennék a kertbe! Apró kavicsokat dobálnék az ablakára. Ez volna a jel, hogy várjon! Odatámasztanám a létrát a falhoz!...

ERZSÉBET: *(rémülten)* Be akar jönni a szobámba?

LACI: Csak az ablakpárkányra ülnék. Ott könyörögnék, hogy hallgasson meg!

ERZSÉBET: Mit hallgassak? *(Fölháborodva)* Hogy legyen a szeretője?

LACI: *(lovagiasan)* Isten mentsen! Ilyen aljasságra nem gondolok!... Térden állva kérném, hogy legyen a feleségem...

ERZSÉBET: *(még ijedtebben)* Jesszus Mária! A mamája lehetnék!

LACI: Arra a pár perc korkülönbségre gondol, ami kettőnk közt van?! Tudhatná, hogy az nem számít! Az idő fikció! Nincs is idő! Hány tragédiát okozott már, hogy ezt mindig elfelejtik!

ERZSÉBET: *(panaszosan)* Végem van! Be vagyok savanyítva!

LACI: Maga gazdag! Esetleg arra gondolhat, hogy hitvány hozományvadász vagyok! Megnyugtatom. Én talán még magánál is vagyonosabb vagyok! Jövőre nagykorú leszek, az apám kezeli az anyai örökségemet. De az apám gentleman*. Ha kérném, rögtön kiadná a vagyonomat.

---

* úriember

ERZSÉBET: *(a kezét tördeli)* Jövőre nagykorú lesz!... *(A plafonra néz, mintha onnan várna segítséget)* Magasságos ég! Micsoda bűnt követtem el, hogy így büntetsz?! Nem tettem semmi rosszat! Hiszen én soha nem kacérkodtam magával! Olyan szerény vagyok, mint a petrezselyem! Nem is értem, hogy keveredtem belé ebbe a buta históriába?!

LACI: Jól van. Ne erőszakoljuk. Látom, hogy nem kellek magának. Erre is elkészültem! Tudom mit kell csinálnom!

ERZSÉBET: *(ijedt gyanakvással)* Mit akar csinálni?

LACI: Az élet maga nélkül számomra nulla, sőt mínusz jellel szerepel! Nézzen meg jól Erzsébet, mert ha kimegyek ebből szobából, nem lát többet!

ERZSÉBET: Mért ne látnám?

LACI: Mert végzek magammal!

ERZSÉBET: Hogyan?

LACI: *(a hátsó zsebéből revolvert vesz elő, megmutatja)* Ezzel!

ERZSÉBET: *(rémült haraggal)* Teszi el azt a fegyvert! Haszonatlan, zsaroló kölyök!

LACI: Nem teszem el, meg fogok halni!

ERZSÉBET: *(fokozódó ijedelemben)* Édes, kedves kicsi fiam ne legyen örült! *(Izgatottan hízeleg)* Térjen észre! Gondolkozzon! Gondoljon az apjára! A botrányra! Erre a kedves házra! A csúnya pletykákra!

LACI: *(lovagiasan)* Igaz! Esetleg magát is belekeverném! És azt nem akarom! ...Másképpen fogom csinálni!

ERZSÉBET: Mit fog másképpen csinálni?

LACI: Vadászatra vagyok hivatalos az ősszel. Medvére megyünk nehéz puskával. *(Nyomatékosan)* Szerencsétlenül fogok járni!

ERZSÉBET: *(kissé megkönnyebbülve)* Oh, ősszel?! Ősszel már füttyülni fog rám!

LACI: *(szilárdan)* Nem fogok füttyülni! Véletlenül elsül a puskám! Mindenki azt fogja hinni, hogy tragikus baleset ért! Csak maga fogja tudni, hogy másért haltam meg!

ERZSÉBET: Ha igazán szeret, Laci, meg kell ígérnie, hogy nem gondol erre a butaságra!

LACI: *(makacsul)* Nem ígérek meg semmit! Meg fogok halni!

ERZSÉBET: *(letörve)* Ígérje meg! Adok egy csókot!

LACI: *(csökönnyösen)* Nem kell már! Meg fogok halni!

ERZSÉBET: *(mivel közeledő hangok hallatszanak, utoljára az imára összetett kezét nyújtja a fiú felé)* Könyörgök! Esedezem!

LACI: *(megrázza a fejét, halkan, de keményen)* Meg fogok halni!

4. JELENET

Voltak, a Ház asszonya, a Ház ura,

György, Jenő, Gyula, Ilona

(A társaság balról tódul be a színpadra. Természetesen senki nem veheti észre, hogy Erzsébet és Laci közt mi történt. Erzsébet elnyomja az izgalmit, Laci tölt magának egy pohár konyakot, majd nézegetni kezd egy illusztrált lapot, amely valamelyik asztalkán hevert.)

A HÁZ ASSZONYA: *(ősz hajú, piros arcú, hatalmas dáma. Szivart vesz ki egy dobozból)* Most pedig rágyújtok! *(Jenőhöz, aki odaugrott az öngyújtójával)* Köszönöm, ne fáradjon! Én gyufapárti vagyok! Nem szeretem a géppel csinált tüzet! *(Gyufát vesz föl az asztalról, nem engedi, hogy segítsenek. Elhárítóan)* Köszönöm, köszönöm! Szivaros ember vagyok, magam szeretek rágyújtani. *(Körülményesen rágyújt, a kártyaasztalhoz lép, hogy rendben vannak-e a kegyeszerek.)*

A HÁZ URA: *(a vénségtől kicsire aszalódott, kedves, öreg mókus, szmokingban, de hálóingben. Süket, mindenki ordítva beszél vele. Az egyik fotelre meleg nagykendő van téve, azt a vállára teszi, mint egy asszony, majd a földről kézimunka kosarat emel föl. Leül a karszékre, ölébe veszi a kosarat, szorgalmasan kötni kezd.)*

- Ügyesen járnak kezében a kötőtűk. Nézi a szétszórt, vacsora utáni hangulatban lévő vendégeket. Az egyik hölgyhöz)* Jöjjön ide, Ilona!
- ILONA: *(elegáns, fiatal asszony. A karosszékhez megy, ordítva)* Parancsoljon, Béla bácsi!
- A HÁZ URA: *(figyelmeztetőn)* Jaj, az előbb lefutott a harisnyáján a szem!
- ILONA: *(azt csinálja, amit az asszonyok ilyenkor tenni szoktak, megnézi a lyukat, bosszankodik)* Ejnye! Most eldobhatom! *(Ordítva, hogy az öreg is értse)* Eldobhatom!
- A HÁZ URA: *(nyájasan)* Nem kell eldobni! Vesse le. Adja ide! Én megcsinálom! Az összes beteg harisnyákat én stoppolom a házban. *(Köt.)*
- ILONA: Köszönöm szépen, Béla bácsi. Milyen jó maga! Hogy halad a munkája?
- A HÁZ URA: *(mutatja a kötést)* Reggel óta ennyit csináltam. Muszáj sietni! Nagy a família! Ha jó lesz, maga is kap tőlem karacsonyra egy pulóvert!
- ILONA: *(ordít)* És mióta csinálja ezt, Béla bácsi?
- A HÁZ URA: Régen! Amikor megházasodtam, én szivaroztam és a feleségem kézimunkázott. Ez eltartott harminc évig. Akkor cseréltünk. Tizenöt év óta a feleségem szivarozik és én kézimunkázom! *(Köt.)*
- ILONA: *(nevet, újra megnézi a harisnyáját)* Kibírja még ma este! *(Ellép.)*
- GYÖRGY: *(elegáns férfi, közelebb az ötvenhez, mint a negyvenhez. Odamegy Laciboz)* Valami bajod van, fiam? Látom, hogy egymás után az ötödik konyakot iszod.
- LACI: Nincs semmi bajom, apám! Szeretem az alkoholt!
- GYÖRGY: Nem bánom, egy kis szeszbe belemegyek, de figyelmeztetlek, hogy a sok szeszt nem tűröm! *(Előrejön, egészen elől, egy a nézőtér felé fordított fotelbe ül. Újságot vesz elő, olvas.)*

EDITH: *(tündéri kis bakfis. A kávéfőző masinával foglalkozott. Kávét oszt szét, csinálja a háziasszonyi honöröket. Egy csészét odavisz Györgyhöz, leteszi mellé az asztalkára)* Tessék a kávéja.

GYÖRGY: *(nem néz föl az újságból)* Köszönöm!

EDITH: Ennyi az egész?

GYÖRGY: *(fölnéz)* Örökké hálás boldogsággal és alázatos hódolattal köszönöm szépen! *(Visszasüllyed az újságba.)*

GYULA: *(szmokingos fiatal férfi)* Volna egy korszakalkotó ajánlatom! Bridzsezzünk!

A HÁZ ASSZONYA: Megalakulhatunk! Én játszom! *(Gyulára és Ilonára)* Gyula és Ilona játszanak. *(A férjére, aki köt)* A Bocinak dolga van! Jenő paccer! *(Györgyre)* György lusta! *(Erzsébethez)* Erzsébet, van kedved?!

ERZSÉBET: Szívesen játszom! De csak azzal a föltétellel, ha Laci gibicel* nekem!

LACI: *(hűvös udvariassággal)* Kérem, parancsoljon velem!

A HÁZ ASSZONYA: Szóval, megalakultunk. Akik kimaradtak, találjanak ki maguknak más mulatságot!

ERZSÉBET: Meleg van. Nem volna jobb a teraszon játszani?!

GYULA: De igen. Szobában mindig vesztek. Kint nyerni szoktam. Úgy látszik, jól tesz nekem az ózon.

A HÁZ ASSZONYA: *(kiabál)* Asztal! Asztal!

GYULA: Tessék hagyni az inasokat! Kicipelhetjük saját kezűleg ezt a jégbe hűtött asztalkát! *(Gyula, Laci, Ilona, Erzsébet megfogják a kis asztalt, viszik a terasz felé.)*

A HÁZ URA: *(boldogan, mint egy gyerek)* Megyek nézni! *(Feláll, a kendő a hátán, a kosár a karján, a kompánia után totyog. Járás közben is dolgozik, sebesen villog ujjai között a kötőtű. Kivonulnak.)*

---

* kibicel, kibicként figyel valakinek a játékát, s együtt izgul vele

5. JELENET

Edith, György, Jenő

(A helyzet az, hogy György változatlanul olvas, elöl, a jobb sarokban. Edith szimmetrikusan a bal oldalon ül le, szintén könyvet vesz a kezébe. Jenő középen áll, habozik, hogy hova csatlakozzon. Végre a lányt választja.)

JENŐ: *(leül Edith mellé, beszél hozzá, bár a lány nem teszi le a könyvet)* ...A maga mamája pompás asszony! De maga még szebb lesz! Van magában valami sajátságos, vonzó fanyarság. Szőke és mégsem édes. Még nem is láttam édesben ilyen keserűt.

EDITH: *(főlnéz, könyörögve)* Hagyjon olvasni, édes, egyetlen Jenőm!

JENŐ: *(főlényesen)* Mit olvas?

EDITH: *(bosszúsan)* A Karenin Annát!

JENŐ: *(megvetően)* Az az orosz! Proli könyv!

EDITH: *(mérgesen)* Ez proli könyv? Egy gróf írta! Gróf Tolsztoj! Maga csak báró! *(Újra könyörög)* Hagyjon olvasni, Jenő!

JENŐ: Még öt percig itt ülök, mert szeretem magán legeltetni a szememet, aztán kimegyek!

EDITH: Öt percig se legeljen, édes Jenő! Menjen rögtön!

JENŐ: *(feláll)* Tudja, hogy mi még halálosan beleszerethetünk egymásba?!

EDITH: Ne mondja!?

JENŐ: Tudniillik ez a kis muri, amit most velem csinált, nagyon gyanús.

EDITH: Miért lenne gyanús?

JENŐ: Mert közömbös emberekkel szemben rendesen betartjuk az illemszabályokat. Csak azokkal vagyunk ilyen szeszélyesek, akik intenzíven hatnak az idegeinkre. Nem érti?

EDITH: Nem! Majd éjszaka gondolkozom rajta! És most már igazán hagyjon olvasni! *(Fölemeli a könyvet)* Isten vele! Au revoir! Pá! Pá! Pá! *(Olvasásba süllyed.)*

JENŐ: *(már pár lépést tett hátra, megáll, visszafordul, mosolyogva néz végig Edithen, negédes fölénnyel)* Kis csacsi! *(Öntelten mosolyogva, olyan tartással megy ki hátul, mint aki éppen most tört össze egy leányszívet.)*

6. JELENET

Edith, György

EDITH: *(leteszi a könyvet, hátrakémlél, látja, hogy Jenő már elment. Föláll. Óvatosan átsompolyog a másik oldalra, majd hirtelen leül György mellé, a fotel karfájára)* Megérkeztem!

GYÖRGY: *(kiejti az újságot, a jobb kezét, amelyben cigaretta füstöl, félretartja, bosszúsan)* Hopp, hopp! Vigyázzon! Megégetem!

EDITH: *(szerelmesen)* Nem baj! *(Tartja a kezét)* Ha akarja, elolthatja a cigarettáját a tenyeremben, mint egy hamutartóban! Magától az sem fájna! *(Közelebb simul a férfihez.)*

GYÖRGY: *(idegesen)* Drágám, legalább félméter test távolságot kérek! Meleg van! Eléggé fűt a nyár., ne segítsen neki maga is!

EDITH: Hogy én fűtök? Vacsora előtt tusoltam. Még mindig olyan hideg vagyok, mint egy jégcsap. Fogja meg az arcomat! *(Nyújtja az arcát.)*

GYÖRGY: *(megsimogatja az arcát, aztán, mintha tűz égette volna meg, elkapja a kezét)* Átkozott kis boszorkány! Mindig beugrat!

EDITH: *(nevet)* Adjon egy szippantást!

GYÖRGY: *(nyújtja a cigarettás dobozt)* Tessék!

EDITH: Én a maga a cigarettájából akarok egy szippantást!

GYÖRGY: Abból nem adok!

EDITH: Miért? Ne féljen, nem lesz rúzsos a vége! Semmiféle festék nincs rajtam. Ha a szájam piros, hát a saját erejéből piros! Nézzen ide! *(Nyújtja a száját.)*

GYÖRGY: *(elfordul, befogja a szemét, mint aki fél a kísértéstől)* Vigye innen a száját! Látni sem akarom! Csúnya, nagy harcsa szája van és bajusza is van.

EDITH: *(a csészére mutat)* Ez a maga kávéja?!

GYÖRGY: Igen!

EDITH: *(belekortyint a kávéba, nyújtja a csészét)* Még langyos. De mindjárt kihűl, igya meg rögtön!

GYÖRGY: *(durcásan)* Nem iszom meg!

EDITH: Igya meg! Mert ha nem issza meg, azt hiszem, hogy utál utánam inni és kétségbe leszek esve!

GYÖRGY: Adja ide. *(Dühösen felhajtja a kávéját.)*

EDITH: *(szíven döfve)* Megfordította a csészét. Nem ott ivott, ahol én ittam!

GYÖRGY: *(haragszik)* Ha megfordítottam, hát nem erővel fordítottam meg, hanem véletlenül! Törődöm is én vele, hogy hol járt a maga szája!

EDITH: De igen, erővel fordította meg, mert utál utánam inni! *(A száját kínálja)* Ha nem csókol meg azonnal, akkor biztosan tudom, hogy utál és örökre szerencsétlenné vagyok téve.

GYÖRGY: *(feláll, lerázza a lányt, menekül)* Nem csókolom meg! Nem tetszik nekem!

EDITH: *(üldözi a férfit a bútorok közt)* Nem igaz! Tetszem magának, csak azért nem akar megcsókolni, mert utál! Csókoljon meg, mert különben kopaszra nyiratkozom és zárdába megyek!

GYÖRGY: Bánom is én! Álljon a feje tetejére!

EDITH: *(fenyegetően)* Ha nem csókol meg, én csókolom meg! *(Közeledik.)*

GYÖRGY: Hozzám ne nyúljon, mert mindjárt segítségért sikoltok!

EDITH: Fúj! Gyáva!

GYÖRGY: Persze, hogy gyáva vagyok! Mert én tudom, hogy mi jöhet ki az ilyen szamárkodásból, maga pedig nem is sejti!

EDITH: Dehogynem sejtem! Elméletben óriási kultúráram van! Csak gyakorlatom nincs, semmi! Oktasson egy kicsikét!

GYÖRGY: Keressen mást. Egy kölyköt, aki magához való. Én unom már az ilyen ostobaságokat!

EDITH: Akkor mért rontott meg?!

GYÖRGY: *(fölháborodva)* Én rontottam meg? Mikor?! Hol?! Hogyan?!

EDITH: Bejött éjszaka a szobámba. Leült az ágyam szélére, fölém hajolt. Éreztem a nyakamon a lehelletét...

GYÖRGY: *(bőszülten közbevág)* Szemtelen, pimasz, aljas hazugság!

EDITH: Álomban történt! *(Nevet.)*

GYÖRGY: Megint beugratott! Csibész! Nahát, én nem kínoztam magam tovább!... *(Indul a terasz felé.)*

EDITH: *(egészen más hangon, mint eddig)* Kérem, ne menjen el. Nagyon rosszul esne, ha itt hagyja! Hiszen csak tréfáltam!

GYÖRGY: *(a verejtéket törli zsebkendőjével a homlokáról)* Szép kis tréfa! Reszket tőle a térdem!

EDITH: Úgy kezdődött, hogy eleinte az bosszantott, mert nem törődött velem. Ugratni kezdtem, hogy észrevegyen. Aztán láttam, hogy fél tőlem... Erre még jobban ugrattam... Tudja, úgy van, hogy aki szalad, azt kergetni szokták...

GYÖRGY: *(bámulva)* Kezd imponálni nekem. Valóságos felnőtt.

EDITH: Nem is képzeli, hogy milyen felnőtt vagyok. Kész dáma! Ha vendégeink vannak, csinálni tudom a mama helyett a honnőroket. Szédülne, ha megmondanám, miket olvasok és mik járnak a fejemben... Másrészt nincs nálam maflább kis liba. Elhúzom a kezem, ha tánc közben valaki jobban megszorítja...

GYÖRGY: *(ránéz és gyanakodva)* Megint ugrat!

EDITH: Oh, dehogy! Nézze, ha csak egy kicsit züllöttebb volnék, az ujjam köré tudnám csavarni! Én lennék az úr, maga mászkálna én utánam!...

GYÖRGY: Ez igaz! Maga erőszakos, mint egy légy! De alapjában véve rettentően naiv.

EDITH: Olyan végtelen bizalmam van magában. Úgy érzem, hogy elrontott kis óra vagyok és maga az órás. Szeretném, ha szétszedne apróra és aztán újra összerakna.

GYÖRGY: Ez megint nem tetszik nekem! Én nem vagyok órás!

EDITH: Megértem, hogy nem vagyok az esete! Mi vagyok én? Egy szeplős orrú kis taknyos. De éppen azért törődhetne velem egy kicsit. Sajnáljon! Beszéljen rá, hogy ne gondoljak mindig magára!

GYÖRGY: Bizonyisten, sajnálom magát. *(Végignézi)* Szörnyű, hogy mit csinálhat a jó anyagból a hibás nevelés. *(Visszasétál a foteljéhez, fölveszi a széthullott újságot.)*

EDITH: Látom, hogy rémesen un már. Jó! Üljön le és olvasson! Becsületszavamra, nem zavarom tovább! *(Csókot int és megindul hátrafelé.)*

GYÖRGY: Isten vele, szívem! *(Leül, olvas.)*

EDITH: *(csak a hátfalig megy, ott megfordul, gondol egyet, előrefut és odaguggol a férfi lábához)*

GYÖRGY: Megint itt van? Becsületszavára ígerte, hogy nem bánt többet!

EDITH: Pecsületszavamra mondtam. Nem „B” betűvel! *(Panaszosan)* Hát olyan borzasztó az, hogy itt vagyok?! Simogassa meg legalább hajam, hisz mindjárt sírok.

GYÖRGY: *(félkézzel az újságot fogja, olvas, a másik kezét ráteszi a lány fejére)*

EDITH: *(behunyt szemmel)* Oh, de jó így! Ilyen kicsinynek lenni! Ilyen alázatosnak! Mint egy szép, lombos diófa árnyékában!

GYÖRGY: *(rezignáltan)* Mint egy öreg diófa árnyékában!

EDITH: *(a guggolásból oly hirtelen áll négykézlábra, hogy ijedtében György is melléje tenyerel)*
GYÖRGY: Mi baj van, az istenért?!
EDITH: *(ijedten súgja)* Itt a mama! *(Mindketten négykézláb állnak egymás mellett, a földön.)*

7. JELENET

Voltak, Erzsébet

ERZSÉBET: *(hátról jön, sebesen. Bámulva)* Mit csinálnak?
EDITH: *(térden állva)* Leesett a cigaretta! Féülünk, hogy kiegeti a szőnyeget! *(Förláll.)*
GYÖRGY: *(még mászkál egy kicsit négykézláb, félretolja a foltelt, az asztalkát, keresgél, titokban a szájából a szőnyegre ejti a cigarettáját)*
ERZSÉBET: *(a földön füstölő cigarettára mutat)* Ott van!
GYÖRGY: Köszönöm szépen! *(Fölv teszi a cigarettát, föltápáskodik.)*
ERZSÉBET: *(Györgyhöz)* A kezébe nyomtam Jenőnek a kártyámat és egy percre bejöttem, mert... *(Átfordul Edithhez)* ...Menj oda kicsikém a többiekhez. Mindenki csodálkozik, hogy hova tűntél.
EDITH: Jól van, mama! *(Nem mozdul.)*
ERZSÉBET: Szeretném, ha megmutatnád magad odakint!
EDITH: Igen, mama. *(Nézegetni kezd egy illusztrált lapot.)*
ERZSÉBET: *(idegesen kiv teszi a lány kezéből a lapot)* Azt mondtam „szeretném, ha kimennél!” Mondjam másképpen?!
EDITH: *(érzékenyen)* Oh, mama, hiszen megyek már! *(Mozdul.)*
ERZSÉBET: *(magsajnálja a lányát)* Bocsáss meg, drágám, hogy ilyen hangon beszéltem... *(Magyarázón)* Sürgős, fontos dolgom van György bácsival!
GYÖRGY: *(indignálódva)* György bácsival?!

EDITH: *(a férfihez, nevetve)* Most megkapta! Úgy kell magának!
(Kacagva kiszalad.)

8. JELENET

Erzsébet, György

GYÖRGY: *(Edith után néz)* Búbajos kis aranyhal. De azt tanácsolnám, vigyázzon rá, mert...

ERZSÉBET: Kérem, hagyjuk most a kislányomat. Beszéljünk a maga fiáról. Panaszkodni akarok rá!

GYÖRGY: Mit csinált a kölyök?

ERZSÉBET: Belém szeretett!

GYÖRGY: És ez olyan nagy baj?

ERZSÉBET: Magának ez elég nagy baj!

GYÖRGY: Mit csináljak én ebben az ügyben?

ERZSÉBET: Pedig magának kell valamit csinálni! Mert én tehetetlen vagyok! Hiába néz olyan gyanakodva rám, nem kacérkodtam a fiával. Nem vagyok Putifárné, aki lehúzta az ifjú Józsefről a kabátot! De van józan eszem és ízlésem! Egy gyerekkel szűrjem össze a levet?! Ugyan kérem! Kisebb dolgokban is vigyázok! Rossz kalapot sem tudnék a fejemre tenni!

GYÖRGY: Ki mondja, hogy szűrje össze a levet?! Szidja össze a fiamat! Üsse nyakon! Tartsa távol magától!

ERZSÉBET: Mindent megpróbáltam már! Nem tágít. Kibírhatatlanul tolakodó!

GYÖRGY: *(elkomolyodva)* Nem viselkedik úgy, ahogy úriemberhez illik?

ERZSÉBET: Sőt! Nagyon is úgy viselkedik. Megkérte a kezemet!

GYÖRGY: Grandiózus! *(Nevet)* Kolosszális gyerek! Föl fogom emelni a zsebpénzét.

ERZSÉBET: Ne mulasson! Nem olyan mulatságos ez! Képzelve el a helyzetemet. Eljövök ebbe az édes házba, hogy kipihenjem

magam. Hogy leadjak egy kis zsírt és fölszedjek egy kis izmot. Hogy összeragasszam magam valahogy a szezonra... És akkor a nyakamba omlik ez a szerencsétlenség. Egy megbomlott suhanc, aki üldöz! Mit csináljak? Nem mászhatok előle a jegenyefára, oda is utánam jönne!

GYÖRGY: *(bólint)* Így van. Ismerem a fajtámat!

ERZSÉBET: Kínos! Kínos! Mellesleg igazán tetszik nekem a fia. Szeretem. Bátor kis férjfelölt. De a nyugalmamat is szeretem. Affért csinálni sem akarok... Gondolja, hogy jobb lett volna, ha egyenesen a háziasszonynak szólok?! Ugye nem?! Ugye okosabb, hogy magához fordultam?! Így a családban marad az egész história.

GYÖRGY: *(mosolyog)* Jól van. Ráncba szedem a fiamat!

ERZSÉBET: Ne nagyon nevéssen, mert még nem mondtam el mindent!

GYÖRGY: Mi van még hátra?

ERZSÉBET: A fia öngyilkossággal fenyegetőzött. Revolver van nála.

GYÖRGY: *(szigorúan)* Elveszem tőle!

ERZSÉBET: *(gesztussal)* A közvetlen veszedelmet elhárítottam. De Laci mást is emleget. Hogy véletlenül agyonlövi magát egy vadászaton.

GYÖRGY: *(legyint)* Minden fiú ilyen! Én is ilyen voltam, boldogult úrfi koromban.

ERZSÉBET: Lehet! De millió fiú közül egy akad, aki meg is teszi!... Hogy néznénk akkor egymásra?

GYÖRGY: *(elkomolyodik)* Igaz! Alaposan előveszem a gyereket!

ERZSÉBET: Köszönöm! Látom az arcán, hogy megértett! Én is segíteni fogok magának! Még egyszer köszönöm szépen! *(Menni készül.)*

GYÖRGY: *(megfogja az asszony karját)* Most pedig én következem!

ERZSÉBET: *(megáll)* Tessék?

GYÖRGY: Maga bepanaszolta a fiamat. Hát én a lányára panaszkodok. Kérem, szidja össze és magyarázza meg neki, hogy hagyjon engem békében!

ERZSÉBET: *(bámul)* Mit csinál magával Edith?

GYÖRGY: Mit csinál?! Abban a pillanatban, ahogy egyedül maradunk, az ölembe ül.

ERZSÉBET: *(összecsapja a kezét)* A taknyos!

GYÖRGY: Azt hiszi, hogy csak magát üldözik? Nem, drágám, engem is üldöznek! És én sem mászhatok föl a fára!

ERZSÉBET: *(fokozva)* Ó, a taknyos!

GYÖRGY: Az én esetem is éppen elég kínos! Néha azt hiszem, hogy a kicsike csak tréfál velem! És borzasztóan szégyellem magam! Máskor úgy érzem, hogy amit csinál, komoly. Olyankor rettentően megijedek!

ERZSÉBET: Miért ijed meg? Csöppet sem tetszik magának Edith?!

GYÖRGY: Dehogynem! Elkábulok az ifjúságának illatától... Férfi vagyok és félek!... De ahogy magának nincs kedve egy gyerekkel összeszűrni a levet, én sem szeretnék liliumtipró lenni!... Kérem szépen, szidja össze a kislány!

ERZSÉBET: *(egy kis gondolkodás után, pattint az ujjával)* Tudja mit! Nem is szidom össze a kislányomat! Pompás ösztöne van! Jól tette, hogy kikezdett magával!

GYÖRGY: *(rémülten)* Az ég szerelmére, Erzsébet! Maga azt helyesli?!

ERZSÉBET: Persze, hogy helyeslem! Anya vagyok! Szeretném biztos tető alatt látni a lányomat! És én is érzem, amit Edithnek megsúgott az ösztöne, hogy maga százszor többet ér azoknál a gyári mintára készült kölyköknél, akik mostanában a piacon nyüzögnek!

GYÖRGY: *(megrökönnyödvé)* Mire gondol, Erzsébet?!

ERZSÉBET: Arra, hogy vegye nagyon komolyan a lányom vonzalmát. Azt mondta, hogy tetszik magának. Hát akkor udvaroljon neki! Szeresse! Vegye el feleségül!

GYÖRGY: *(rémülten)* Az én koromban?!

ERZSÉBET: Nem szeretem a fiatal kakasokat! *(Megnézi a férfit)* Maga még nagyon sokáig el fog tartani és... talán... hűséges lenne!

GYÖRGY: Büszke vagyok Erzsébet, hogy egy ilyen ragyogóan okos teremtés, mint maga, így megbecsül! De... de... aggályaim vannak! Maga is tréfál!

ERZSÉBET: Szó sincs róla! Esküszöm rá, hogy boldogan lennék az anyósa!

GYÖRGY: *(boldog, dadog, hápog)* ...Mit mondjak erre? Nem mondhatok mást, mint hogy a fiamnak igaza van!... *(Lelkesen)* Micsoda asszony maga!... *(Nézi az asszonyt.)*

ERZSÉBET: Jó! Jó! Hagyjon ki engem a játékból!

GYÖRGY: Dehogy hagyom! Csak kétoldalú megegyezést kötök! Ha én a lányát... Maga a fiamat...!

ERZSÉBET: Az más! *(Feláll.)*

GYÖRGY: Dehogy más! Ugyanaz makkban! Sőt több!... Hiszen maguk már messzibb tartanak! Azt mondja, hogy a fiam már megkérte a kezét?! Hát én megismétlem a kérést. Menjen hozzá!

ERZSÉBET: Órültség!

GYÖRGY: Dehogy órültség! Micsoda szerencse volna, ha a maga kiművelt szépségének, bájosságának és okosságának a sugárzásában tanulná meg az életet és a szerelmet!

ERZSÉBET: Mi lenne tíz múlva?

GYÖRGY: Miért nem kérdezi mindjárt azt, hogy mi lenne ezer év múlva?! Bízsa a sorsra! Az élet minden ilyen problémát simán megold! Most csak arra gondoljon, hogy a mennyország áll maguk előtt! A paradicsom!

ERZSÉBET: Hallgasson már!

GYÖRGY: A világ szájára gondol? Füttyülünk a világra! Megbízhata a fiamban! Az én lelkem! Az én testem! Én beszélek rajta keresztül is magához.

(Kint esni kezd.)

ERZSÉBET: *(nyugtalanul)* Mintha be lennék rúgva!

GYÖRGY: Én is részeg vagyok, Erzsébet! De remekül érzem magamat! Maga nem érzi magát nagyszerűen? *(Mert közeledő zaj hallatszík)* Az ördög vigye el őket! *(Hátranéz.)*

ERZSÉBET: *(bosszúsan)* Éppen most jönnek, amikor ilyen szenzációsan diskurálunk!

9. JELENET

*Voltak, Edith, a Ház asszonya, a Ház ura,
Jenő, Gyula, Ilona, Laci, Inas, Szobalány*

(A kompánia befelé jön a teraszról, magukkal cipelve a kártyaasztalt)

ERZSÉBET: *(fanyar mosollyal)* Nem jó odakint?

A HÁZ ASSZONYA: Csepegni kezd az eső!

A HÁZ URA: *(a szoba közepén áll, magasra emeli a keze fejét, ahogy azt szoktuk nézni, esik-e az eső)* ...Nem is csöpög.

A HÁZ ASSZONYA: *(az öregúr kezére üt, bosszúsan, hogy a férje ilyen csacsi)* Bejöttünk már a szobába, bocikám!

A HÁZ URA: *(fölnéz)* Ahá! Itt van már a plafon! Nem enged esni! *(Leül, ölében a kosárral, köt, gibicel a bridzsnél.)*

(A parti közben újra megalakul, leteszik az asztalt. Megkeresik a helyüket. Osztanak. Kártya-műszavak hallatszanak. „Hogy állunk kérem?” „Maguk a bellben vannak, nekünk hatvan a mansban!” „Egy pikk!” „Két káró!” „Passz!” „Passz!” „Maga indít!” Játsszanak. A kártya-

asztal egészen hátul van, úgy hogy Erzsébet és György egészen külön csoportot képez elöl, szinte a rivaldánál.)

ERZSÉBET: Hát itt nem beszélhetünk tovább.

GYÖRGY: Pedig annyi mondanivalónk volna a gyerekeinkről!
Menjünk be a szalonba!

ERZSÉBET: Nem jó! Vagy a nyakunkra jönne valaki. Vagy nem jönne senki. De akkor másnap teli lenne vele a ház, hogy félreültünk.

GYÖRGY: Hát akkor holnap. Hol és mikor?

ERZSÉBET: Az a rossz az ilyen helyen, hogy nem lehet sehoh elbújni. Mindenhol van valaki! Nézik az embert! Fülelnek!

GYÖRGY: Pedig rengeteg dolog jutott eszembe. Félek, hogy elfelejtem az ötleteimet, ha nem beszélünk sürgősen.

ERZSÉBET: *(kis szünet után)* Tudja mit?! Ha megéri magának a fáradságot, várja meg, amíg mindenki lefekszik. Ha elaludt az egész ház, menjen ki a kertbe, dobáljon apró kavicsokat az ablakomra. Az lesz a jel! Ha meghallom a kavicsokat, lejövök magához, ide, a hallba!... És beszélgetünk a gyerekeinkről!

GYÖRGY: *(mohón ismétli)* Beszélgetünk a gyerekeinkről.

ERZSÉBET: *(intőn)* Vigyázzon, amikor már mindenki lefeküdt!... Kavicsokat!

GYÖRGY: *(a kártyázókra néz)* Hogy lehetne ezeket ágyba dugni?

ERZSÉBET: Megpróbálok indítani. *(Hátrasétál a többiek felé.)*

JENŐ: *(a kártyából)* Visszaül Erzsébet? *(Feláll, nyújtja a kártyáját)*
Pazar lapunk van!

ERZSÉBET: *(ásít)* Köszönöm, nem játszom már! Lefekszem!
(Ásít.)

A HÁZ ASSZONYA: *(ásítva)* Elálmosodtál, drágám?!

ERZSÉBET: Igen! A sok nap! Az úszás! *(Ásít)* Bocsánatot kérek, hogy ennyit ásítózom! Tudom, hogy milyen ragadós az ásítás! De olyan álmos vagyok! *(Ásít.)*

A HÁZ URA: *(retteneteset ásít, gyerekesen)* Én is álmos vagyok!
Aludni akarok menni! *(Ásít, dühösen köt.)*

ERZSÉBET: *(jobbra megy, feláll az ajtó előtti lépcsőfokra. Az asz-
szonyok felé)* Csókollak, Judith! Ila, csókollak! *(A lányához)* Te is
feküdj le, Edith! Eleget lumpolsz télen! *(A férfiakhoz)* Jó éjsza-
kát kívánok! *(Az elég messze álló György felé int)* ...Jó éjszakát!...
Kavics! *(Ásít egy nagyot és kimegy.)*

FÜGGÖNY

MÁSODIK FELVONÁS

1. KÉP

Szín: ugyanaz, mint az első felvonásban. Néhány órával később, az éjszaka közepén. Sötét van, csönd, kintről tücsök ciripelése hallatszik. Majd egy alak besuhan a hallba. Megáll elől, oldalt, nem lehet látni, hogy kicsoda.

1 JELENET

György, Laci

GYÖRGY: *(úgy öltözve, ahogy előbb volt, bejön, tapogatózik a falnál, felgyújtja a villanyt. Hunyorog egy kicsit a fölragyogó fényben, aztán meglátja Lacit. A fiú volt az, aki az előbb bejött. Meglepetten)*
Te itt vagy?

LACI: *(a szmoking nadrág még rajta van, de a kabátját már levetette. Fehérbabos kék dressing gown*-t visel)* Igen, apám!

GYÖRGY: Azt hittem, hogy már régen lefeküdtél.

LACI: Le akartam feküdni. De aztán mégis ébren maradtam.

GYÖRGY: Miért?

LACI: Éppen a zsallut akartam betenni, amikor megláttam, hogy apám lent sétál a kertben. Erre kikönyököltem az ablakon és néztem, mit csinál.

GYÖRGY: *(szigorúan)* Leskelődtél utánam?

LACI: Nem leskelődtem. Csak néztem. Szerettem nézni magát, apa!

GYÖRGY: *(megveregeti a fiú arcát)* Jól van, Laci! Eleget néztél. Most már fekjüdj le.

---

* házikabát, köntös

LACI: Sokáig könyököltem. Már fáj a könyököm a könyökléstől. Nem értettem, hogy mit akar apám a kertben. Aztán láttam, hogy le tetszik hajolni, kavicsokat tetszik fölszedni és a kavicsokkal dobálni tetszik az egyik ablakot!

GYÖRGY: *(haragszik)* Mégis leskelődtél utánam!

LACI: *(vergődve)* Ez nem volt leskelődés, apám. Csak kínlás! *(Kitör)* Én tudom, hogy kié az az ablak, amelyekre a kavicsokat tetszett dobálni!

GYÖRGY: Fogd be a szád! El akarod fecsegni?!

LACI: *(gavallérosan)* Isten mentsen, apám!... *(Nem tudja elnyomni a fájdalomát)* De millió ablak van a világon! Miért éppen ezt az egyet tetszett kiválasztani?!

GYÖRGY: *(magsajnálja a fiút)* Féltékeny vagy rám?!

LACI: Kettős érzésem van, apám! Először, minden nőt odaadnék édesapámnak! Másodszor mégis nagyon fáj, hogy éppen ennél az ablaknál találkoztunk! Ez tragédia!

GYÖRGY: *(ravaszul)* Azt hiszed, hogy vén vagyok már? Hogy nincs jogom az ilyen bolondságokhoz?!

LACI: Oh, dehogy, apám! Jól tudom én, hogy ki maga, apám! Nem is félnék más konkurenciától! De azt tudom, hogy apával szemben el vagyok veszve!... Tessék mondani, régen... régen...?

GYÖRGY: Mit dadogsz?

LACI: *(kinyögi)* Hányszor tetszett már kavicsokat dobálni erre az ablakra?

GYÖRGY: Becsületszavamra, ma történt először! *(Mosolyogva nézi a fiát)* Nagyon szereted ezt az asszonyt?

LACI: *(lehajtja a fejét)* Titokban akartam tartani!

GYÖRGY: *(legyint)* Mindenki tudja!

LACI: Kicsoda? Senkinek nem meséltem!

GYÖRGY: Erzsébetnek megmondtad, hogy szereted! A kezét is megkérted! *(A fiú vállára üt)*. Jól van, öcsém! Ha hozzád megy a nő, kiadom az anyai örökségedet!

LACI: Ne kínozzon, apám! Füttyülök a részemre! Csak hülyeségből beszéltem róla Erzsébetnek!

GYÖRGY: *(barátságosan megfogja a fia fülét)* Föl a fejjel, gyerek! Ne félj, nem vagyunk konkurens a nőnél! A te érdekedben dobáltam kavicsot az ablakára!

LACI: Nem értem, apám!

GYÖRGY: Mindjárt megérted!... *(Magyarázón)* Mondhatnám, hogy bújj el valahol és hallgasd meg, amit Erzsébettel beszélek! Mert mindjárt idejön, hogy rólad csevegjünk! De azt hiszem, jobb ha itt maradsz és látod is. Hiszen a te dolgodban szeretnék valahogy dűlőre jutni... *(Jobbra néz)* Na! Itt is van már Erzsébet!

2. JELENET

Voltak, Erzsébet

ERZSÉBET: *(valami nagyon finom, de azért rendkívül diszkrét pongyolában van. A lábán papucs. A frizurája is éjszakára való. Besiet jobbról. Amikor meglátja Lacit, meghökken, vissza akar fordulni, majd mégis előrejön. Laci felé, bosszúsan)* Maga is itt van?

LACI: *(keservesen)* Itt! Keziticsókolom. *(Meghajlik.)*

ERZSÉBET: *(Györgyhöz, élesen)* Maga agyalta ki, hogy hárman legyünk?!

GYÖRGY: Nem. A fiú gyanakodott rám. Leskelődött. Rajtacsípett, amikor az ablakát hajigáltam! Meg kellett mondanom az igazat! Szörnyen szenvedett szegény gyerek!... Azt hitte, hogy nekünk kettőnknek... egymással...! Szóval, ki kellett találnom!

ERZSÉBET: Ejnye, de kellemetlen!

GYÖRGY: Mért kellemetlen? Essünk túl rajta!

ERZSÉBET: *(idegesen)* Micsodán?!

GYÖRGY: Azon, aminek a nyitányát már lejátszottuk. Maga megmondta, hogy Laci megkérte a kezét. Én rögtön csatla-

koztam hozzá! Most pedig... *(gesztussal Laci felé)* ...az érdekelt személy előtt megismétlem: Kérem, hallgassa meg a fiamat! Le-
gyen a felesége!

LACI: Apám!

ERZSÉBET: *(elbűlve)* És ezt most is komolyan mondja?

GYÖRGY: Komolyan!

ERZSÉBET: *(elnyomott ingerültséggel)* Egész komolyan?

GYÖRGY: Nem szoktam visszavonni a szavamat!

ERZSÉBET: Meggondolta?

GYÖRGY: Meg! És maga?

ERZSÉBET: Én most gondolkozom! *(Nézi a fiút.)*

GYÖRGY: *(feszülten figyel az asszonyt)* Nos?

ERZSÉBET: *(kis szünet után, mintha a férfin akarna bosszút állni)*

Hát kérem, rendben van! Döntöttem!

GYÖRGY: *(türelmetlenül)* Nos?! Nos?!

ERZSÉBET: Tetszik nekem a fia! Feleségül megyek hozzája!

LACI: *(oldalt áll, szinte háptákban, most sem mozdul, csak a hang buggyan ki belőle, kamaszos rajongással)* Köszönöm szépen! Ke-
ziticsókolom!

ERZSÉBET: Nagyon szívesen! Szóval, rendben vagyunk?!

GYÖRGY: *(ingerülten)* Tökéletesen!

ERZSÉBET: És mi fog most történni?

GYÖRGY: Aminek ilyenkor történni kell! *(Kissé gúnyosan)* Egye-
dül hagyom a szerelmes mátkapárt!

ERZSÉBET: *(ijedten)* Komolyan mondja?

GYÖRGY: Komolyan mondom! Mert azt olvasom le az orráról,
hogy maga szeretne egyedül maradni a gavallérjával!

ERZSÉBET: Na, ha ezt olvassa le rólam, akkor csakugyan jó, ha
elmegy! *(Gesztussal)* Isten áldja!

GYÖRGY: *(a fáboz)* Nahát Lacikám, vigyázz magadra! Mert ez
a szép tündér ettől a perctől kezdve a menyasszonyod! *(Gyorsan
kimegy.)*

3. JELENET

Erzsébet, Laci

- LACI: *(Ieroskad egy fotelbe, mint akit letört a nagy szenzáció)*
ERZSÉBET: *(jó messzi a fűtől, egy kanapéra ül. Nézi Lacit)* Fázik?
Úgy reszket, mint a kocsonya!
- LACI: Nem fázom! Csak egy kicsit össze vagyok kavarva! Azt sem tudom, hogy fiú vagyok vagy lány!
- ERZSÉBET: *(malíciával)* Remélem, hogy fiú.
- LACI: Én is remélem! Mert most már fontos! *(Törli a homlokát.)*
- ERZSÉBET: *(szánakozva)* Vegyen jó mélyen lélegzetet! Adjak egy pohár vizet?
- LACI: Köszönöm, már rendben vagyok! *(Föláll)*
- ERZSÉBET: Nézze kérem, oltsa el a nagy csillárt! Bánt a nagy világosság!
- LACI: *(hátramegy a falhoz, megcsavarja a kapcsolót. Félhomály. Csak egy kis állólámpa ég a dívány mellett, amelyen Erzsébet ül. Ebben a pillanatban távoli mennydörgés hallatszik, villám fénye hasít végig a szobán.)*
- ERZSÉBET: Vihar van?
- LACI: *(kinéz)* Még nincs, de már jön! *(Élénken, mint egy kitűnő diák)* Megjegyzem, néha olyankor is villámlik, amikor csillagos az ég! Nem minden elektromos kisüléshez kell föltétlenül vihar!
- ERZSÉBET: Jó ez a kis villámlás, mi?! Legalább beszélgethetünk az időről.
- LACI: Jaj, ne csúfoljon! Ha tudná, mit érzek!
- ERZSÉBET: Tudom! Meg van ijedve! Túlságosan nagy adagot kapott belőlem! Szerette volna a kisujjamat! Én pedig egészen a nyakába estem!
- LACI: Éppen ez az isteni! Csak nem tudom, hogy ilyenkor mit kell csinálni! Mondja meg maga!
- ERZSÉBET: Én mondjam meg?
- LACI: Hát persze, maga az...

ERZSÉBET: *(közbevág)* Igaz! Én vagyok az idősebb!

LACI: Ó! Dehogy! De maga már tudja! Mert maga már volt vőlegény!

ERZSÉBET: *(komolyan)* Téved! Sok mindent csináltam életemben. De vőlegény még nem voltam soha!

LACI: *(nagy kínban)* Menyasszonyt akartam mondani! Nem mindegy?

ERZSÉBET: *(bólint)* Lehet, hogy mindegy!

LACI: Várjon, megmagyarázom, hogy vagyok most! Észrevette már, hogy amikor az asztalra tesznek egy egész, nagy, kerek tortát, senki nem meri megszegni? Így vagyok én is. Nem merek belékezdeni ebbe a gyönyörű, nagy tortába! *(A nőre mutat.)*

ERZSÉBET: *(nevet)* Micsoda gyerek! Mikor álmodott utoljára a tejszínhabról?

LACI: *(férfiasan)* Soha!

ERZSÉBET: *(megindulva)* Jöjjön! Üljön ide! *(A díványra mutat, maga mellé.)*

LACI: Oda?

ERZSÉBET: Igen! Fél tőlem?

LACI: *(szenvédélyesen)* Én?! Magától?! *(Az asszony mellé ül.)*

ERZSÉBET: *(nézi a fiút)* Milyen szép fiú maga! Milyen tiszta a szeme! Ha tudná, micsoda értéke van az ifjúságának!... Borzasztóan tetszik nekem!

LACI: *(haldokolva)* Erzsébet! Erzsébet! *(Lecsúszik a pamagról az asszony lába elé. A pongyolája szegélyét az ajkához emeli, mint egy rabszolga.)*

ERZSÉBET: Nem is olyan ügyetlen, maga zshivány! *(Gyöngéden fölemeli a fiút, úgy, hogy az térdel előtte. Halkan)* Tudom, hogy maga meg van ijedve. De én még magánál is jobban félek!

LACI: *(suttogva)* Amíg engem lát, Erzsébet, ne féljen semmitől a világon!

ERZSÉBET: *(halkan)* Saját magamtól félek! *(A hangja lassan átűzesedik, inkább önmagának, az érzékeinek és a lelkiismeretének)*

- beszél*) Mert csak egy hajsza választ el, hogy romlott asszony legyen belőlem!
- LACI: (*rimánkodva, rekedten*) Legyen romlott asszony, Erzsébet!
- ERZSÉBET: (*borzongva*) Lehet, hogy az volna a jó! ...Hogy egy ilyen év, egy óra, egy perc, tíz hosszú életet megérne! (*Fölnéz az égre*) ...Szent angyalok, segítsétek meg! (*Küszködik magával, végre nagyot, boldogot sóhajt.*)
- LACI: (*aggódva*) Most valami nagy baj történt!
- ERZSÉBET: (*megkönnyebbülten*) Ó, dehogya! Csak örülök, mert megfogtak az angyalok, nem engedték, hogy elmerüljek!
- LACI: Miféle angyalok?
- ERZSÉBET: A jó angyalok! Akik mindig fülelnek és ha valaki segítségért kiált, odarepülnek!
- LACI: Engem ezek az angyalok bosszantanak! Most valami zúrt csináltak nekem!
- ERZSÉBET: (*egészen megváltozott a hangja, meleg, derült, gyöngéd, szinte anyai*) Ne haragudjon rájuk, fiacskám! Magával is jót tettek ezek az éber angyalok! Nem engedték meg, hogy olyan dolog történjen velünk, ami nagyon rossz lenne később!...
- LACI: (*aggódva*) Kiábrándult belőlem?!
- ERZSÉBET: Inkább nagyon is megszerettem! Úgy szeretem, mint egy szelíd, nagy tó a vadkacsát, amelyik egy pillanatra leszáll rá és megérintette a hullámain!
- LACI: (*elégedetlenül*) Ez a tó dolog nem tetszik nekem!
- ERZSÉBET: Ne beszéljen! Hunyja be a szemét! Hálából megcsókolom! Mert hiú vagyok, mert büszke vagyok rá, hogy meg-tetszettem egy kicsikét magának! (*Gyöngéden megfogja a fiú fejét és megcsókolja az arcát, de minden érzékiség nélkül, mintha a mája lenne.*)

4. JELENET

Voltak, Edith

EDITH: *(fiatal lányoknak való intézeti, fehér puplin hálópizsamában van, ahogy az ágyból kiugrott. Már egy pillanattal előbb bejött, csak nem vették észre. Láttá a csókot. Megdöbbenve áll, némán, a látvány szörnyű kínos lehet neki.)*

ERZSÉBET: *(észreveszi a lányát, megbökken, ijedt, bosszús)* Mi az? Ki az? Te vagy az? *(Fölkáll, meggyújtja a csillárt)* ...Ma éjszaka senki sem fekszik le ebben a házban? Mit keresel itt?

EDITH: Magát, mama!

ERZSÉBET: Mit akarsz tőlem?

EDITH: Villámlott és mennydörgött! Félek a villámlástól! Fölkriadtam és bementem a mama szobájába, hogy ott aludjak tovább. Nem találtam az ágyában mamát. Gondolkoztam, hogy hova tűnt. A csigalépcsőn égett a villany. A lámpa mutatta az utat és idevezetett!

ERZSÉBET: *(idegesen)* Most azt hiszed, hogy az anyád léha aszszony, aki éjszaka ki szokott osonni a szobájából, hogy fiatalemberekkel csókolózzék!

EDITH: *(szárazon)* Nem hiszek semmit, mama! Mindenkinek lehetnek olyan magánügyei, amikhez másnak semmi köze! De azért nagyon rosszul esett, amit láttam. Jobban szerettem volna nem látni! El is akarom felejteni! De félek, hogy nagyon sokáig fog tartani, amíg elfelejtem!...

ERZSÉBET: *(idegesen)* Ne akarj semmit elfelejteni! Amit láttál, szabályos dolog volt! Laci a vőlegényem! Feleségül megyek hozzá!

EDITH: *(spontán)* Lehetetlenség!

ERZSÉBET: Lehet, hogy furcsa, de igaz! Már az apjával is megbeszéltük!

EDITH: Ez borzasztó!

ERZSÉBET: Remélem nincs kifogásod ellene, hogy férjhez menjek! Te rágtad mindig a fületem, hogy még nagyon fiatal vagyok, férjhez kellene mennem! Hát most megteszem!

EDITH: (*Lacira mutat, főlháborodva*) És ez a srác lesz a mostohaapám?

LACI: (*sértődötten*) Pardon! Nem vagyok srác!

EDITH: (*csúfolódva*) Hanem micsoda? Felnőtt ember?! Mondja, mióta borotválkozik?

ERZSÉBET: (*Edithhez*) Most jutott eszembe! Jó, hogy itt vagy! Legalább egy füst alatt elintézhetjük a te részedet is!

EDITH: (*gőgösen*) Nekem nincs semmi részem, mama!

ERZSÉBET: Azt hiszed? Tévedsz! (*Lacihoz*) Kérem, keresse meg az apját! Nem hiszem, hogy már aludna. De ha alszik, költse föl és azonnal hozza ide!

LACI: (*szolgálatkészen*) Parancsára! Keziticsókolom! (*Kimegy.*)

5. JELENET

Erzsébet, Edith

EDITH: Nem tudom, mi szükség van itt az apára! Hogy ő is igazolja, amit a mama mondott?! Fölösleges! Nagyon el vagyok szomorodva! De azért tanú nélkül is elhiszem, amit a mama mond!

ERZSÉBET: Ne tedd magad, hogy nem sejtess semmit! Tudom, hogy mi van közted és a vőlegényem apja között! Ez a te részed! Vagy talán tagadni akarod?!

EDITH: (*lehajtja fejét*) Nem tagadom le! Tök szerelmes vagyok abba az emberbe!

ERZSÉBET: (*kíváncsian*) Mióta?

EDITH: Kilenc éves lehettem, amikor beleszerettem.

ERZSÉBET: Hogyan kezdődött?

EDITH: Nem tudom már! Lehet az mama, hogy vannak kis bikák, akik saját maguk szeretnék kiválasztani a torreadort, aki leszúrja őket?

ERZSÉBET: Még jó, hogy én az ilyen kacskaringókat nem értem! Azt mondd meg, bizonyos vagy benne, hogy szereted?! Mert az ember sokszor téved saját magában.

EDITH: Bizonyos vagyok benne, mama!

ERZSÉBET: Miből gondolod?

EDITH: Kicsit pikáns! Szégyellem megmagyarázni!

ERZSÉBET: Próbáld meg! Az anyád vagyok!

EDITH: *(gondolkozás után)* ...Azt komikusnak találnám és utálatosnak, hogy... például Jenővel, vagy akármilyen más férfival együtt aludjak... Irtózom tőlük!... Vele pedig boldogan aludnék együtt, akármilyen picinyke ágyban!

ERZSÉBET: Hallgass! Tudod, milyen csúf, hogy ilyen dolgok járnak a fejben?!

EDITH: Tudom, mama! De akarattal mondtam a legcsúfabbat. Gondolok szebb dolgokra is!

ERZSÉBET: Inkább azokról beszélnél!

EDITH: Kár lenne az időért, mama! „Ő”... egyelőre nem nagyon érdekli irántam! Azt hiszem várnom kell tíz, tizenöt évig, amíg hozzáfejlődöm!

ERZSÉBET: Csacsi vagy! Nagyon tetszel neki! El van kábulva az ifúságodtól!

EDITH: Ezt ő mondta, személyesen? Vagy csak a mama tippelt?!

ERZSÉBET: Ő maga mondta!

EDITH: A hátam mögött?

ERZSÉBET: *(elmosolyodik)* Igen!

EDITH: *(töprengve)* Miért a hátam mögött beszélt? Mért nem a szemembe mondta?

ERZSÉBET: Régimódi ember! Tartja magát a formákhoz!... Ne törődj vele!... Az a fontos, hogy minden rajtad múlik. Ha akarod, hat hét múlva a felesége vagy!

EDITH: Jaj de örülök! Milyen pazar meglepetés!

ERZSÉBET: Nem veszem észre, hogy olyan borzasztóan örülnél!

EDITH: Pedig örülök! Nem mondom, egy kis átmenet jó lett volna! Kicsit félek, hogy ilyen hamar vége lesz a legényéletemnek!

ERZSÉBET: Ha félsz, még visszatáncolhatsz! Még nem késő! Gondold meg, kicsikém, alaposan! *(Szorongva vár, érzik, azt szeretné, ha a lánya visszavonulna.)*

EDITH: Hogy visszatáncoljak? *(Hirtelen ötlettel számolni kezdi a pizsamája gombjain)* Igen... nem... igen... nem... igen!! *(Egyre jobban tetszik neki a dolog)* ...Nem táncolok vissza!

ERZSÉBET: *(kissé féltékenyen)* Miért olyan nagyon jó?!

EDITH: Mert nagyon kíváncsi vagyok! És nagyon szégyellnék visszatáncolni! ...Egy kicsit még mindig félek... *(Keresztet vet)* Majd csak megsegít az Isten! Én mindenestre igyekezni fogok, hogy jó tanuló legyek, jól vizsgálzzak és a tanárom meg legyen elégedve velem!

ERZSÉBET: *(gyanakodva)* Ez megint micsoda?! Csak tudnám, hogy mikre gondolsz, amikor ilyen virágnyelven beszélsz! *(Az ajtó felé)* ...Na, végre! *(A két férfi belép.)*

6. JELENET

Voltak, György, Laci

LACI: Nem aludt még apa! Keresztrejtvényt fejtett!

ERZSÉBET: *(szemrehányóan)* Volt hozzá nyugalma?

GYÖRGY: Albromin helyett vettem be azt a keresztrejtvény. Idegcsillapítónak!

ERZSÉBET: Nem tudom, miért van szükség itt orvosságra. Minden a legremekebbül megy! Én rendbe jöttem Lacival! És a maga ügye is rendben van a kislánnyal!

GYÖRGY: *(megdöbbenve)* Igazán?!

ERZSÉBET: Bizony, igazán! Edith bevallotta, hogy kilenc éves kora óta szereti magát. És nincs más vágya, mint hogy sürgősen a felesége legyen! *(Foghegyről)* Azt hiszem, hogy valami rendkívüli szakembert sejt magában szegényke!

LACI: *(izgatottan közbevág)* ...Én övele... *(Erzsébetre mutat)* ... és maga övele! *(Edithre és az apjára int)* Óriási!

GYÖRGY: *(a fiúhoz)* Kinevetsz?!

LACI: Dehogyan nevetem ki! Maga all right, apám! *(Edithre néz)* De ő?! Ő engem lesrácozott! És most mit mondjak én?! Egy gimnazista lesz a mostohaanyám!

EDITH: Ez igaz! Még nem érettségiztem! *(György felé)* Nagy baj?!... *(Élénken)* Az sem baj, hogy pizsamában vagyok?! Ha akarja, fölszaladok a szobámba és egy perc alatt átöltözöm arának!

GYÖRGY: *(hápog, dadog, felelni sem tud zavarában)*

ERZSÉBET: *(a lányhoz)* Ne legyél olyan tüzes, Edith! Ő még nem nyilatkozott! *(György felé)* Ez az utolsó pillanat! Most még megmagyarázhatja, hogy tévedett, köszöni szépen, nem kér belőlünk!

EDITH: *(Györgyhez, ijedten)* Kérem szépen, le ne csúsztasson most, mikor már kompromittáltam magam! Nem tudnék többet a mama szemébe nézni, annyi mindent elkotyogtam neki!

GYÖRGY: *(melegen)* Nem csúsztatom le! Csak azért dadogok, mert a saját erőmben vannak kételyeim. Elég jó leszek-e magának?!

ERZSÉBET: *(Györgyhez)* Igyekeztek és akkor elég jó lesz neki!

GYÖRGY: Hát ez megnyugtató! *(Komolyan)* Igyekezni fogok!

ERZSÉBET: *(a fiúhoz)* Kedves Lacikám! Mi ketten zavarunk itten! Adjunk egy ismerkedési félórát a gyerekeknek... Most már fölkereshet a szobámba. Akar egy barackot?

LACI: *(lelkesen)* Akarok!

EDITH: *(gyorsan)* Ni, hogy örül a baracknak a srác!

LACI: *(kiölti a nyelvét Edithre)* Meee!

EDITH: *(számárfület mutat és ő is kiölti a nyelvét)* Meee!

ERZSÉBET: *(Lacihoz)* Gyerünk! *(Elmosolyodva)* Szerelmem!
(A fiúval együtt kimennek.)

7. JELENET

Edith, György

EDITH: *(fölkuporodik a kanapéra)* Érdekes! Eddig én szemtelenkedtem magával! És amióta a dolog kezd komolyodni, úgy félek, mint egy mezei nyúl! *(Leesik a lábáról a papucs).*

GYÖRGY: *(főlemeli a papucsot és nagyon gyöngyöden ráhúzza a lány lábára)*

EDITH: Milyen jó keze van. Milyen mesterien csinálta!

GYÖRGY: Ahogy a papucsot föladtam? Hát lehetett volna ezt rosszul is csinálni?!

EDITH: De mennyire! Csinálhatta volna úgy, hogy megjédek és elszaladok. Kérem, vigyázzon! Higgye el, hogy a legpicibb érintés is olyan fontos ilyenkor, mint egy egész nagy operáció!

GYÖRGY: Ne juttassa az eszembe, drágám, mert egy vasat sem fogok érni a lámpaláztól!

EDITH: Kezdje velem az ábécén! Mert akármennyit járt a szám, esküszöm, hogy még egészen naiv csikó vagyok!

GYÖRGY: Ne féljen! Olyan óvatos leszek, mint egy stréber sebész-professzor, akit azzal bíztak meg, hogy vegye ki a királykisasszony manduláit! *(Leül)* Látja, milyen messzi ültem le?! Beszélgessünk! Hogy képzei az életünket?!

EDITH: Egyszerű. A jövő héten megesküszünk és elutazunk valahová! Mondjuk egy puszta szigetre, ahol csak ketten vagyunk. Nem maradunk sokáig a szigeten, mindössze két-három évig. Akkor, mint egy hosszú nyaralásból, barnára sülvé, visszajövünk az emberek közé...

GYÖRGY: *(közbeváág)* És maga elkezd flörtölni a barátaimmal!
Minden héten másik gavallért kell majd agyonütnöm!

EDITH: *(elnyom egy kis ásítást)* Jól van. Ütögesse agyon őket, ez nagyon jól fog esni nekem. Csak kettőt-hármat hagyjon közülük életben, akikkel majd kacsintok! *(A fejét a kezére hajtja, a szemét behunyja, jobban kinyújtózik a kanapén, néhány pillanat múlva el is szunnyad.)*

GYÖRGY: *(fölsáll, sétálva beszél)* Most mind a ketten tréfálunk. Pedig félek, hogy ilyenformán fog alakulni az életünk!... A pusztá szigeten remélem, hogy még megállom a sarat, mert, ahogy a mamájának ígértem, szörnyen igyekezni fogok... Ámbár drukkolok, hogy nem túl jól festene rajtam a paradicsomi állatbőr és csak másodosztályú Ádám leszek... Hanem később?!... Drága kis lányom, maga még sokáig fölfelé megy, én pedig lefelé ballagok máris! Magában egyre gyűlik az energia, bennem pedig mindennap kevesebb lesz a nyersanyag! Nem sok idő múlva odajuthatunk, hogy ha megfeszülök sem tudok egyebet adni, mint bölcsességet és ékszereket. Maga pedig virágzó asszony lesz, gyümölcscsel teli fa, akinek nem bölcsesség kell, hanem egy izmos kertész, aki leszedi az almáját! Nincs igazam? *(Közel ér a kanapéhoz, a lányra néz, meglepetten)* Hisz ez elaludt! *(Föléje hajlik)* ...Hisz ez hortyog! *(Megerinti a lány vállát)* Halló, menyasszony! Ébredjen!

EDITH: *(fölrriad, nyújtózik egyet, röstelkedve)* Aludtam?!

GYÖRGY: Aludt bizony! Mialatt én a vőlegényi szűzbeszédemet szónokoltam!

EDITH: Haragszik?

GYÖRGY: Egy kicsit meg vagyok sértve!

EDITH: Ne haragudjék! *(Megdörzsöli a szemét)* ...Ezentúl éber leszek és figyelek!

GYÖRGY: *(meleg részvétellel)* Hagyja, drágám! Ne dörzsölje ki az álmod a szeméből! Menjen és feküdjön vissza az ágyacskájába!

EDITH: Hát lehet? Nem muszáj a menyasszonynak negyven-nyolc óráig étlen-szomjan virrasztania a boldogságtól?!

GYÖRGY: *(mosolyog)* Dehogyan muszáj, kicsikém!

EDITH: Jaj de jó! Bevallom, hogy alaposan el vagyok ázva!

GYÖRGY: Menjen! Hajnalodik. Hűvös kezd lenni.

EDITH: *(fönláll a kanapéról)* Jól van! Megyek. *(Ásít)* És most kérem a búcsúcsókot!

GYÖRGY: *(mozdulatot tesz, hogy nekimegy a lánynak és összecsokolja, majd megfékezi magát)* Nem lehet! Nem akarom!

EDITH: Miért?

GYÖRGY: *(lehet, hogy ez csak kifogás)* Most dobtam el a szivaromat! Csupa nikotin a szám!

EDITH: Igazán? Jaj, de kár! Hát majd holnap! *(Búcsúra nyújtja a kezét.)*

GYÖRGY: Most megint megsértett!

EDITH: Mivel?

GYÖRGY: Egy szabályszerű menyasszonynak azt kellett volna mondani, hogy... *(tréfás túlzással)* ...„mit bánom én, hogy szivarszagú! Szivarszagúan is szeretem!”

EDITH: Ezt kellett volna mondanom?!

GYÖRGY: Igen!

EDITH: *(még jobban túlozva)* Mit bánom én, hogy szivarszagú! Szivarszagúan is imádom! *(Mindketten nevetnek.)*

GYÖRGY: Jó álmot, kislány! *(Nagy áhítattal homlokon csókolja Edithet.)*

EDITH: *(kedvesen, barátságosan)* Jó éjszakát, vőlegény bácsi! *(Elmegy.)*

GYÖRGY: *(az ajtóra néz, ahol a lány eltűnt, keserves arcot vág, megvakarja a füle tövét, mint aki érzi, hogy nagy csávába került)* Vőlegény bácsi...!

FÜGGÖNY

2. KÉP

A színház ugyanaz, mint eddig, de most reggel van, két-három nappal az első kép után. Háttérben, a teraszon, amelynek ernyőjét süti a nap, megterített asztal látszik. Nem régen reggelizhettek. A szobalány egészen háttérben, az asztalnál rakosgat, kimegy, bejön. Egyelőre semmiféle kapcsolata nincs a cselekménnyel, legföljebb hallgatja a párbeszédet, amely elől folyik. A voltaképpen színen a Ház asszonya, a Ház ura, Jenő, Gyula és Ilona ül. A Ház ura fehér kukorica nadrágban és lüszter kabátban van, de a hátára mégis rá van téve a nagykendő, bár meleg nyári nap lehet. Most is köt. Hosszú ideig nem szól egy szót sem. A Ház asszonyán könnyű, nyári slafrok*, amikor kimegy, nagy karimájú, rongyos, farmer szalmakalapot tesz a fejére. Jenő szörnyen elegáns, mint egy operett talpig fehér nyári gavallérja. A nyakán piros gigoló** kendő. Gyula és Ilona fürdőköpenyegben van, most készülnek lemenni a patakhoz.

1. JELENET

A Ház ura, a Ház asszonya, Jenő, Szobalány, Gyula, Ilona

A HÁZ ASSZONYA: Tíz óra. És még sem Erzsébet, sem Edith, sem György, sem Laci nem jött le reggelizni!

JENŐ: Mért sorolta föl a nevüket? Ez, röviden szólva, a menyasszonyok és vőlegények különítménye!

GYULA: Alusznak még! Bizonyosan sokáig ébren voltak éjjel és kettős rendekre fejlődve turbékoltak valahol. A mama és a fiú itt! A papa és a kislány kint a kertben!

A HÁZ ASSZONYA: Mondok valamit! De nem szeretném, ha pletykát csinálnának belőle!

JENŐ: *(méltatlankodva)* Azt sem tudom, mi az a pletyka!

---

* kényelmes, bő, hosszú (házi) ruha; főleg idősebb nők viselik

** parkett-táncos, selyemfiú

A HÁZ ASSZONYA: Én is olyan vagyok, mint minden vénasszony! Szeretem, ha a népek párosodnak és sokasodnak körülöttem! Amikor a parádés kocsis elvette a második szobalányt, sírtam a boldogságtól! De ami most történt, az már émelygős!

JENŐ: Sőt undorító!

A HÁZ ASSZONYA: Amikor Erzsébet bejelentette, hogy férjhez megy Lacihoz, leültem ijedtemben. És amikor öt perc múlva György közölte hivatalosan, hogy feleségül veszi Edithet, majdnem visítózni kezdtem az idegességtől.

JENŐ: Olyant már láttunk, hogy egy felnőtt asszony eljegyzi magát egy kölyökkel. Ez csak középszerűen szenzációs. De hogy ugyanezen a napon az asszony kiskorú leánya gyűrűt váltson a kölyök triplán nagykorú, őszhajú édesatyjával!... Ez már perverz!

A HÁZ ASSZONYA: Ez a helyes szó! Perverz! Imádom a vendéget! De nem bántam volna, ha ezek négyen inkább Balatonfüreden szerelmeskednek össze! Ha nem sikerül a házasságuk, el fogják átkozni a házamat, mert nálam történt a baj!

JENŐ: Pedig nem sikerülhet!

A HÁZ ASSZONYA: *(sóhajt)* Én is aggódom!

JENŐ: Képzeljék el, milyen röhgő kórus fog kialakulni körülötök az ismerősökből! Sőt nem is kellene ide ismerősök! Vaddidegen emberek röhögni fognak rajtuk. Röhögni fog a hotelportás, amikor majd Erzsébet és Laci, a nászútjukon, házaspár gyanánt fognak megjelenni a recepcióban! És titokban röhögni fog a pincér Györgyön és Edithen, mialatt kiszolgálja őket egy intelligens pesti vacsorahelyen... *(Gesztussal)* Á, kérem! A világ meg fogja kontrázní, amit ezek csinálnak!

GYULA: Én nem vagyok ennyire megijedve. Mind a négyen gazdagok! És a világ rendkívül türelmes a gazdagokhoz!

ILONA: Én pedig szerelempárti vagyok! Ha jól esik nekik, amit csinálnak – áldásom rájuk!

JENŐ: *(gúnyosan)* Szerelempárti?!

ILONA: *(kicsit ingerült)* ...Az vagyok bizony! Magára sem haragszom, pedig már napok óta suttogja a fülembbe, hogy itt szűk a hely, nem lehet mozogni, de majd Pesten, ha nagyon egyedül érzem magam, hívjam föl telefonon, majd megvigasztal és öszszebújunk és a fürdőszobáját is megmutatja... Kérem ne kacsin-gasson és ne integessen, hogy vigyázzak! Régen elmeséltem már az uramnak!

GYULA: *(derülten)* Este, lefekvés előtt mesélte el. Éppen fogat mostam. Akkorát nevettem, hogy lenyeltem a szájvizet!

JENŐ: *(megszéppenve, a férj felé)* Idefigyelj! Megmagyarázom!

GYULA: Kár a benzinért! Nekem akarod megmagyarázni, mit jelent, ha egy asszonyt arra főzünk, hogy telefonáljon, amikor egyedül érzi magát?! *(Nevet.)*

JENŐ: *(megkönnyebbülve)* Látom, hogy nem értettél félre és nem haragszol!

GYULA: Dehogy haragszom, pajtás! Csak akkor dühöngének, ha féltékeny volnék rád! *(Lesajnálón)* ...Csakhogy nem tudok ám féltékeny lenni rád, angyalom! *(Föláll, alaposan megnézi Jenőt)* ...Nézlek, nézlek, de akárhogy igyekszem, nem megy a féltékenység! ...Pedig milyen gyönyörű a csábkendő a nyakadon!

ILONA: *(föláll)* Hagyjuk őtet a kendőjével, pucurkám! Gyerünk fürödni! *(Elmennek, hátul.)*

A HÁZ ASSZONYA: *(csatlakozik hozzájuk)* Én pedig horgászom egy órácskát! *(Az asztalnak van támasztva a horgászó botja, fölveszi, fejére teszi a széles szalmakalapot. El, hárman.)*

2. JELENET

Jenő, a Ház ura, Szobalány

SZOBALÁNY: *(abban a pillanatban, amikor a távozók eltűntek, bejön, keresztülmegy a színen és igazít valamit az asztalkán, mely elég messzi van Jenőtől)*

JENŐ: *(mohón követi szemével a lány mozgását)* Jöjjön ide, Lujza!
(Megtörténik) ...Hozzon egy pohár ásványvizet!

SZOBALÁNY: *(elhozza az ásványvizet, leteszi)* Méltóztassék!
Méltóságos úr!

JENŐ: *(nem iszik)* Most hozzon egy fogpiszkálót!

SZOBALÁNY: *(hozza a fogpiszkálót)* Tessék parancsolni!

JENŐ: *(nem nyúl a fogpiszkálóhoz)* Kérek egy konyakot! *(A szeme kidülled, úgy nézi a lányt.)*

SZOBALÁNY: *(kacéran)* Mért tetszik külön küldeni mindenért,
méltóságos úr?! *(Nem megy a konyakért.)*

JENŐ: Mert szeretem nézni, ahogy járkal! Szép a bokája!

SZOBALÁNY: *(szerényen)* Az igaz, hogy eddig még kevesen panaszkodtak a lábamra!

JENŐ: Azt elhiszem! Maga a legjobb nő ebben a házban!

SZOBALÁNY: Ó, méltóságos úr, hiszen olyan gyönyörű hölgyek vannak itt!

JENŐ: Hölgyek! Nekem nő kell!

SZOBALÁNY: *(pukkedlivel)* Köszönöm szépen, méltóságos úr!

JENŐ: Tudja mit? Holnap nagyon korán hozza föl a szobámba a reggelimet!

SZOBALÁNY: *(szolgálatkészen)* Hány óraker?

JENŐ: Mondjuk... éjfél után egy és kettő között! Megértett?!

SZOBALÁNY: *(egyszerre elkezd szögediesen és másféleképp is táj-
szólásban beszélni, affektálva húzza a száját)* Mög, méltóságos
úr! Nem estöm a fejem lágýára!

JENŐ: *(bámul)* Mért beszél egyszerre szögediesen? Eddig nem
beszélt „ö” betűvel!

SZOBALÁNY: Óvatosságból, kéröm!

JENŐ: Nem értem!

SZOBALÁNY: Ugyanis kéröm, sejtögetöm, hogy az öreg méltóságos úr nagyot hall, de félök, hogy a szájamról leolvashatja a beszédömet. Hát inkább elferdítöm a bötütket!

JENŐ: *(gesztussal)* Süket, akár az ágyú!... *(Sürgetve)* Na! Gondolkozzék!

SZOBALÁNY: Töröm a fejömet... De nem szeretöm az ilyen rövid, nyári dógokat, kéröm!

JENŐ: Lehet ez hosszú is, Lujza! Hosszú, téli dolog! Én régi gyémántköszörüs vagyok. Hátha eszembe jut színésznőt csinálni magából!

SZOBALÁNY: Jau vóna, méltóságos úr! Szegény lánynak egy kis segítség. A méltóságos úr is kedvemre való. Látom minden reggel, úgy fekszik a selyemköntösibe, mint egy festmény... a holmija is olyan gusztusos, a szép cipői a sámfán, az ezüst kefeje, a krokodilusbőr táskája... belé lehetne bolondulni a méltóságos úr holmijába... És mégsem megy kéröm. Félök!

JENŐ: Mitől fél?

SZOBALÁNY: Mögláthatnak! Fölriadhat valaki, ahogy lábom alatt reccsen a parkett. Jaj kéröm, mégse tessék engöm itt az öreg méltóságos úr tövibe szorongatni! Hátha mégis mögérti!

JENŐ: Dehogy érti meg! Nemcsak süket! Hanem hülye is szegény!

A HÁZ URA: *(aki mindeddig szorgalmasan kötött, most megszólal. Nagyon nyájasan, boldog kárörömmel)* Időszaki süket vagyok! Minden héten van egy nap, amikor hallok!... És amikor hallok, mindent megérték! *(Gonosz örömmel)* Ezt is értettem! *(Kuncog)* Szép lány a Lujza! *(Mindezt úgy mondta el, hogy közben szakadatlanul kötött, csak néha pislogott föl a munkájáról.)*

SZOBALÁNY: Jesszuskám! *(Elszalad.)*

3. JELENET

Jenő, a Ház ura

JENŐ: *(ijedten)* Remélem Béla bácsi, nem ad ki?! Borzasztó kínos volna!... Hogy éppen én... egy ilyen ember, mint én!... Egy ilyen tiszta ember!... *(Dadog.)*

A HÁZ URA: *(malíciával)* Amikor ébren vagyok, hallgatok! De álmomban mindig beszélek! El szoktam mondani, amit ébren hallottam!

JENŐ: Az Isten áldja meg Béla bácsi, nagyon vigyázzon!... *(Hirtelen oldalt fordul, más hangon)* Jó reggelt! Jó reggelt! Mátyás király lustái!

4. JELENET

Voltak, Erzsébet, Edith, György, Laci

(A menyasszonyok és vőlegények bevonulnak.)

ERZSÉBET: Jó reggelt! Kapunk még reggelit?

LACI: *(hátraint)* Ott van az asztalon! Ide érzem a tej szagát! *(Hátramegy.)*

EDITH: Jó reggelt, aranyos Béla bácsi! *(Megsókolja az öreg urat, hátrafut.)*

GYÖRGY: Jó reggelt! *(Erzsébettel együtt hátramegy. Mind a négyen leülnek az asztalhoz, látszik, hogy esznek.)*

(A szobalány megjelenik, kiszolgálja őket.)

JENŐ: *(kiabál hátrafelé)* Összebeszéltek, hogy mindannyian egyszerre keltek föl?!

ERZSÉBET: *(hangosan)* Én ébredtem föl a legkorábban. Aztán átkopogtam a többiekhez. *(Eszik.)*

A HÁZ URA: *(babrál a kosarában)* Összegabalyodott a pamutom,
Jenő! *(Jenőhöz)* Tartsad a kezedet, hogy legombolyítsam!

JENŐ: *(sértődötten)* De Béla bácsi, ez nőnek vagy gyerekek való mulatság! Hívja Edithet vagy Lacit! Én férfi vagyok!

A HÁZ URA: Azok most menyasszonykodnak és vőlegénykednek! Te ráérsz! *(Fenyegetően)* Tartsd a kezedet, vagy különben mesélek!

JENŐ: Jaj, Béla bácsi, ne bántson!

A HÁZ URA: *(kiabál, hátra a teraszra)* FigyeljeteK ide egy kicsit, most mesélni akarok! Volt egyszer, hol nem volt, volt egy gyönyörű szép szobalány, úgy hívták, hogy Lujza!...

JENŐ: *(rémülten)* Hallgasson, Béla bácsi! Itt van már a kezem! *(Odatartja a kezét.)*

A HÁZ URA: Az más! *(Ráteszi a pamutot Jenő kezére, gombolyítani kezdi a szálát.)*

ERZSÉBET: *(kiabál)* Hogy van tovább?! Mit csinált az a világszép szobalány?!

A HÁZ URA: Micsoda szobalány?

EDITH: *(ordítva)* Akiről mesélni tetszett!

A HÁZ URA: Én nem meséltem soha szobalányokról! *(Jenő felé pislant)* ...Na, ki vagyok én?!

JENŐ: *(suttogva)* Köszönöm szépen!

(A társaság befejezte a reggelit, előre jönnek.)

ERZSÉBET: *(egészen közelről az öreg úr fülébe üvölt)* Hol van Judith?!

A HÁZ URA: Ma füles napom van. Nem kell kiabálni rám!

ERZSÉBET: *(suttogva ismétli)* Hol van Judith?

A HÁZ URA: Elment horgászni! *(Föláll)* Én is megyek és nézem! *(Jenőhöz, aki le akarta tenni a kötést)* Le ne tedd! Gyere velem halat fogni! *(Közben csavarja a fonalat.)*

JENŐ: De én nem akarok halat fogni, Béla bácsi!

A HÁZ URA: *(szigorúan)* Muszáj! Mert különben mesélek!
*(Gombolyítja a fonalat. És a kötésnél fogva, mint egy rabszolgát,
kiviszi magával a színről Jenőt.)*

5. JELENET

Erzsébet, Edith, György, Laci

LACI: *(fehér nadrágban, fehér nyári szvetterben van, a mellén nagy,
piros betűk, az egyetem betűi, ilyenek az angol kollégiumokban
a fiúk)* Mit fogunk csinálni egész délelőtt? Úszunk, teniszezünk,
vagy csak mászkálunk?

ERZSÉBET: *(nyári dresszben, ahogy a színésznő ízlése diktálja)* Ne
csináljunk terveket! Örülünk minden terv nélkül az életnek!
(Boldogan kitarja a karját.)

EDITH: *(fehérben, a lábszára csupasz, fuszeklit* visel, kurta szok-
nyát)* A mama alaposan meg van pendülve, amióta menyasz-
szony! *(Laci mellett áll, nekitámaszkodik, a vállára teszi a karját,
mintha a fiú lenne a párja. És a „felnöttek” is folyton egymás közel-
ségét keresik.)*

GYÖRGY: *(az asszonyhoz)* Ez igaz! Három napja vagyunk így,
ahogy vagyunk és maga minden nap szebb lesz! Tegnap este
egyforma ruhába volt öltözve a lányával. Három lépéssel elöt-
tem mentek, karonfogva... Ha egyforma színű lett volna a ha-
juk, becsületemre nem tudtam volna megmondani, melyik a jö-
vendőbeli anyósom és melyik a menyasszonyom!

EDITH: *(Györgyhez)* Akkor rossz szeme van! Mert, sajnos,
a mama alakja ezerszer jobb, mint az én alakom!

LACI: *(hátbavágja a lányt, hogy csak úgy nyekken)* Ne nyávogjon!
Magának is egészen tűrhető az alakja!

EDITH: Nem nyávogok! *(Visszabokszolja a fiút.)*

---

* zokni; térdén aluli, olykor csak a boka fölé érő harisnya főleg férfiak és gyerekek viseleteként

- LACI: De nyávog! *(Újra hátbavágja a lányt.)*
- GYÖRGY: *(a fiához, tréfásan)* Hallja-e, uram? Ne üsse a menyaszszonyomat!
- LACI: *(összeveri a tenyerét, mintha a hibát akarná leporolni róla)*
Oppardon! Ezer bocsánat! *(Edithhez)* Fájt?!
- EDITH: *(Lacihoz)* Nem fájt! De nagy szemtelenség volt! Hogy mer kezét emelni az anyjára?! Hisz eldöntöttük már, hogy én vagyok a mostohaanya!
- LACI: *(a lányhoz)* Ez igaz! De az is igaz, hogy én meg a maga mostohaapja vagyok! És ezen a címen akkor rakhatom el, amikor akarom!
- ERZSÉBET: Jól össze vagyunk keverve, annyi bizonyos! A lánynomnak a menyé leszek, sőt ha jól kombinálok, még a mostohaalánya is! *(Györgyhez)* Azt sem tudom hirtelen, hogy magával milyen rokonságban leszünk!
- GYÖRGY: Várjon, kiszámítom! Ha Edith a feleségem lesz, maga lesz az anyósom. Ez világos! Mi ketten nászok lennénk, ha a fiam nem lenne a feleségem anyjának a férje. De az én feleségem a fiam feleségének a lánya, így a saját fiam... *(Megdöbben és összezavarodik)* ...Lehetséges, hogy a saját fiam nemcsak az apósom lesz, hanem a mostohaapám?!
- LACI: *(az apjához)* Nem tudom, kedves vőm-uram! De ne féljen, rendszeren fogok bánni magával!
- EDITH: Nem bánok semmit! Csak azt nem szeretném, ha valamelyikünk a másiknak az ángya lenne! Nem tudom, hogy mit jelent ez a szó, de nem tetszik nekem! Mindig a térdével szokták emlegetni!
- LACI: *(a homlokára üt)* Hopp, pardon, bocsánat! Valami rémes dolog jutott az eszembe!
- ERZSÉBET: Micsoda rémes dolog?!
- LACI: *(Erzsébethhez)* Bocsánatot kérek a pimaszságomért, de ugyebár föl lehet tenni, hogy ha mi ketten férj-feleség leszünk, esetleg gyerekek is születhet?!

Mert kérem, az a gyerek, akit mi ketten szülünk... mije lesz az édesapámnak?!

ERZSÉBET: Megálljon! Megbolondulok!... Az a szegény kisbaba abban a pillanatban, ahogy a világra jön, a saját nagyapjának az unokabátyja lesz... nem is az unokabátyja, hanem a sógora, a testvére, a nagyapja mostohaapja!... És a lányom gyereke, akinek az én unokámnak kellene lenni, ha fiú lesz, az apám lesz, ha lány lesz, az anyám lesz!... És micsodái ennek a mi gyerekeink, az ő gyerekeinek?!... *(Megfogja a homlokát)* ...Hagyjuk abba, mert beleőrülök! *(Györgyhöz)* Inkább jöjjön, beszéljünk józan dolgokról! Tudja, hogy egész tisztességes hozományom van?! A fia kitűnő partit csinált velem!

GYÖRGY: Még pénzt is kap a csibész!? Ó, hogy irigylem!

ERZSÉBET: Igazán? Irigyli?! Különben elhiszem, mert én is rettentően irigylem a kislányomat! *(Összekarolnak és hátul ki-mennek.)*

6. JELENET

Edith, Laci

LACI: *(a távozók után int)* Na, itt van! Megint elvitték egymást sétálni!

EDITH: Tényleg furcsa, hogy mindig így alakulunk meg! Ők ketten és mi ketten.

LACI: A végén meg fogjuk szokni!

EDITH: Félek, hogy maga már meg is szokta!

LACI: Hogy én megszoktam?! Milyen marhaságokra gondol!

EDITH: Ne ugráljon! Mert akárhogy ugrál, mégis észrevettem, hogy maga szívesen marad velem! Szinte örül neki, amikor a papája elviszi a mamámat!

LACI: Fantasztikus alak maga! Maga örül neki, amikor ők elmennek, mégis rám akarja tukmálni, hogy én örülök!

EDITH: Tudja mit? Egyikünk se ugráljon! Valljuk be mind a ketten, hogy örülünk, amikor együtt maradunk! Ami elég piszok dolog, mert az anyám és a maga papája most is bizonyosan csak rólunk tanácskoznak...

LACI: *(közbevág)* Mondja, Edith! Mért mondja maga mindig azt, hogy „a maga papája”? ...Az én apám a maga vőlegénye. Mért nem mondja, hogy a „vőlegényem”?

EDITH: Mert észrevettem, hogy még maga sem mondta egyetlenegyszer sem az anyámról, hogy a „menyasszonyom”... Min-dig azt mondja róla, hogy a „maga mamája”!

LACI: Ez igaz. Nem jár rá a szám. Egy kicsit be vagyok gyulladva!

EDITH: *(meleg könyörgéssel)* Kérem szépen, nagyon vigyázzon a mamára! Ne tegye boldogtalanná! *(Leül elől, egy kanapéra.)*

LACI: *(a lány mellé ül)* Ezt most olyan hangon mondta, mintha sviháknak tartana. *(Jellemesen)* Ne féljen! Nem vagyok svihák! És mindent meg fogok tenni, ami emberileg lehetséges!

EDITH: Látja, éppen ez az, amitől félttem! Maga most úgy beszélt, mint aki becsületszavát adja, hogy korrektül fogja teljesíteni a kötelességét.

LACI: És ez miért baj?

EDITH: Mert a mamának nagyon finom ösztöne van és szörnyű boldogtalan lesz, ha erre rájön!

LACI: Azt hiszi?!

EDITH: Hát persze! Nem esik jól az embernek, ha észreveszi, hogy korrektségből szeretik!

LACI: Értem! *(Gesztussal a szíve felé)* ...Többet kellene adnom innen! *(Letörten)* ...Nem megy! Amikor még nem volt szabad, ment volna. Amióta muszáj... nem megy! Ez tragikus! *(A homlokát a tenyerébe hajtja.)*

EDITH: *(gyöngéden)* Kedves fiú maga! Eddig azt hittem, hogy csak csinos fiú, akire jó ránézni, de semmi több... mióta együtt lógunk, rájöttem, hogy esze is van és lelke is... Hisz ez természetes... Ha nem lenne magában valami mágnés, a mama nem

vette volna észre!... A mama olyan finom, olyan bájos, olyan gyönyörű... *(Simogatja a fiú haját)* ...Mondja drágám, miért olyan nehéz a szívem a szegény mama miatt?!...

LACI: *(megfogja a lány kezét)* ...Azért édes, mert maga jó és okos! Mert tudja, hogy milyen rettegés és rendetlenség van bennem! Mert sejti, hogy én is reszketek a papa miatt! „Az előtt” az apámat a legnagyobb embernek tartottam... Aztán, amikor maga melléje állt, egyszerre kicsi lett, féltetni kezdtem!... *(A lány vállára teszi a karját)* Maga friss, kíváncsi, sebesen jár, mint az erdőben az őz! Mondja drágám, hogy fog lépést tartani magával az apám? *(Megcsókolja a lányt)* ...Könyörgök, maga is vigyázzon rája, drágám! *(Most már rendszeren átöleli és folyamatosan csókolgatja Edithet, egy különösen nagy csók után megriad, mélységes lelki-furdalással)* ...Utolsó rongy alak vagyok! Az apám menyasszonyát ölelgetem és csókolgatom! Ne tűrje!

EDITH: *(kétségbeesett szenvedéllyel)* De tűröm! Mert én is utolsó rongy alak vagyok! Jólesik, amikor a mama vőlegénye megcsókol! *(A fiú karjába veti magát.)*

FÜGGÖNY

3. FELVONÁS

Szín: mint az előbb, tíz perccel a második felvonás után

1. JELENET

Edith, Laci

(A fiatalok össze vannak ölelkezve. A csók komikusan hosszú ideig tart, egészen addig, amíg a nézőtér nyugtalankodni nem kezd. Eleinte a fiú az aktív, aztán a lány kerekedik felül a csókban.)

LACI: *(levegő után kapkodva bontakozik ki a csókból. Fölkáll, izgagtott nyolcasokban végigsétálja a szobát – kétségbeesve)* Atyaúristen! Végem van! Nem tudom, hogy mit csináljak! Benne vagyunk a legnagyobb tragédiában! *(Gyorsan visszaül a díványra, a lány mellé, belesókol.)*

EDITH: *(a csók után, félénken)* Ugye, hogy van egy kis kultúrárom?

LACI: Nincs, drágám! De én éppen az ügyetlenségét imádom! Torkig vagyok már a technikás nőkkel!... *(Megfogja a homlokát, az előbbi kétségbeeséssel)* Atyaúristen! Duplán hibás vagyok, mert magát is belerántottam a tragédiába! *(Felugrik, majd újabb izgagtott körséta után visszaér a díványhoz)* Eh! Après moi la déluge*! *(Leül, belesókol a lányba.)*

EDITH: *(a csók után, oktatóan)* Nem „la” déluge! „Le” déluge!

LACI: „La” déluge! Deluge nőnemű!

EDITH: Hímnemű! Fogadjunk! *(Nyújtja a kezét.)*

LACI: Fogadjunk, hogy nőnemű! *(Belesókolva a lányba, a csók után)* Most eszembe jutott, hogy mit kell csinálni!

EDITH: Hála istennek! Mert az én eszem nem működik!

---

* Après moi la déluge! (fr) – Utánam az özönvíz!

LACI: Egyszerű dolog! Megölöm magam! És a gyászév alatt maga is kimászik a csávából!

EDITH: Nem jó! Nem akarom, hogy meghaljon! Akkor inkább én halok meg! A nőkhöz sokkal jobban illik a halál!

LACI: (*büszkén*) Csacsi beszéd! A meghalás férfiak dolga!

EDITH: Tudja mit?! Haljunk meg mind a ketten! Bepakolom a hálópizsamámat a neszesszerembe. Elszökünk. Elmegyünk Miskolcra vagy Szolnokra. Vagy beszállunk Pesten egy hotelba. Maga idegen nevet ír a vendégkönyvbe, engem a feleségének jelent be. Bezárkózunk a szobába. Én hozok magammal altatót. A mama fiókjában van egy negyed kiló. Lefekszünk. És amikor másnap délben ránk törik az ajtót, már vége mindennek! Ezer-szer olvastam ilyesmit az újságban!

LACI: Ez sem jó!

EDITH: Miért? Én remeknek találok!

LACI: Remeknek találja, mert nem tudja, hogy milyen undok a klórmészszagú idegen ágy. És sejtelve sincs róla, hogy mi mindent csinálnak a halottakkal! Rendőrség! Halottkém! Nem, Edith! Ebbe nem megyek bele. Egy magányos, halott férfi, elegáns dolog. De ketten együtt... túlzás.

EDITH: Jól van! Maradjunk élve! Azt is lehet csinálni, hogy nagyon elhúzzuk a dolgot!

LACI: Mit húzunk el?

EDITH: Az esküvönket! Addig húzzuk-halogatjuk, amíg talán szerencsésen el is maradnak. A partnereink észreveszik, hogy nem nagyon akarunk esküdni. Erre megszegyellik magukat és nem forszíroznak bennünket!

LACI: Milyen ravasz maga! Kezdek félni magától!

EDITH: Maga azt hazudhatná, hogy valami női ügye van. Kíméleti időt kérne a szakításhoz!

LACI: (*nagyzolva*) Ez nem is volna hazugság! Sajnos három nő is lóg rajtam! (*Sóhajjt, gesztussal*) Szegények!

EDITH: Én pedig jajgatnék, hogy beteg vagyok. Valamim fáj belül, ahol nem lehet megnézni! Mi baja lehet egy ilyen lánynak, mint én? Legyek szívbajos?!

LACI: (*tudományosan*) Ne legyen. A cardiogramm elárulná, hogy szimulál.

EDITH: Hát akkor köszvényes leszek! Azt olvastam valahol, hogy a köszvénynek nincs semmi külső jele. Csak nagyon fáj. Üvöltözni fogok a fájdalomtól, ha a doktor hozzám nyúl.

LACI: És mi történne ezalatt kettőnkkel?!

EDITH: (*józanul*) Mi történhetne? A mi dolgunk menne tovább, ahogy az ilyen dolgok menni szoktak!

LACI: (*megdöbbenve*) Egyre jobban félek magától! Csupa család, hazugság és ámitás!

EDITH: (*egyszerűen, szárazon*) Igaza van! Aljas vagyok és hitvány vagyok! Most megismert! De ilyenek kell elfogadnia! Ha megutált, hát mondja meg rögtön! Ne szédítse engem is, mint az anyámat!

LACI: (*bölcselkedve*) Ne mondjon ilyeneket, drágám! Maga nem hitvány. Csak nő. Csak érezni tud. De én férfi vagyok. Észlény! Maga a természeténél fogva nem tud gondolkozni. Én a természetemnél fogva gondolkodom! Mialatt csókolóztunk is, gondolkoztam!...

EDITH: Maga azalatt gondolkozott?! Nahát, én nem gondolkoztam!

LACI: Nem tehetek róla! Az agyam szakadatlanul jár, mint egy dinamó! A jövőbe nézek! Fontolgatom az esélyeket! És kezdem látni, hogy itt csak egy megoldás van!

EDITH: Mi az a megoldás?!

LACI: (*nyomatékosan*) Az őszinteség! Kegyetlen dolog, de nincs más! Meg kell mondanunk nekik a meztelen igazságot.

EDITH: Nem bánom! Mondjuk meg! Mikor beszél velük?!

LACI: Én beszéljek? Beszéljen maga!

EDITH: Maga beszéljen. Maga a férfi!

LACI: *(megvakarja a füle tövét)* Tudja mit? Felezzünk! Az apám elé odaállok! Mert mi történhet? Legföljebb megöl. Annyi baj legyen! De a mamájának semmi esetre sem mondom meg, hogy nem veszem feleségül, mert esetleg sírva fakadna, és abba beleőrülnék!

EDITH: *(keményen)* Jól van! Az anyámmal majd beszélek én!

LACI: *(meglepetve)* Milyen kegyetlen volt most a hangja! Mintha gyűlölné a mamáját!

EDITH: *(töredelmesen)* Akar belém látni egészen? Akar förtelmet látni?!

LACI: *(melegen)* Vetkezzék le előttem nyugodtan, Edith! Mindent megérték!

EDITH: *(nagyon intenzíven. A hangja a szöveg szerint a gyűlölet és gyöngédség közt váltakozik)* Hát akkor bevallom, hogy az előbb csakugyan gyűlöltem az anyámat! Csak egy pillanatilg tartott, már elmúlt. Most újra az övé vagyok, egész lelkemmel! Imádom! Ha szüksége lenne rá, oda tudnám adni neki minden csöpp véremet! Ha megégné és nyers bőr kellene neki, megnyúznám magam, hogy rátegyék a bőrömet! Így vagyok, ha egyedül gondolok rá! De ha magára nézek, félek, hogy újra gyűlölni kezdem! Maga nem gyűlöli az apját énmiattam?

LACI: ne követelje tőlem Edith, hogy gyűlöljem az apámat! Sajnálom! Félek, hogy megsebzem azzal, amit mondani fogok neki! Talán bánatosan fog rám nézni! Apámnak olyan szeme van, mint egy hű, nagy kutyának.

EDITH: *(megvetően)* Nem is tudnak maguk férfiak szeretni! Mindig egymást sajnálják!

LACI: *(komolyan)* Azt hiszem drágám, hogy jó szerelmes leszek! De nekem nehezebb szeretni, mint magának! Én vagyok a hím gorilla. Gondolnom kell mindenre. Az egész világra. Mert maga van a közepében. *(Ezt séta közben mondta, közben egészen hátrament, kinézett a kert felé – más hangon)* Az apám a mamájával együtt lent ül a lugasban! Beszéljünk velük rögtön?

EDITH: *(elgyávulva)* Most rögtön?

LACI: *(bátran)* Essünk túl rajta!

EDITH: Bizisten úgy félek, mint a fogorvos rendelőjében!

LACI: Nem tudom, milyen az! Nincs egy rossz fogam sem.

EDITH: Nekem sincs. *(Vicsorít, mutatja a fogát)* Soha nem voltam fogorvosnál. De elképzelem, hogy szörnyű lehet!

LACI: Hát hívjam őket?

EDITH: *(elszántan)* Hívja!

LACI: *(zavartan próbálkozik)* Hej... ej... hrr... *(Edithhez)* Kiabáljon maga, drágám! Meghültem! Valami zavar van a gégémme!

EDITH: Rendben van! Kiabálok én! *(Hátramegy a teraszra, tölcsért csinál a tenyeréből, kiabál a kert felé)* Hallo! Hallo! Mama kérem, mi menjünk oda, vagy maguk jönnek ide?! Mert valami fontosat szeretnénk mondani! *(Szünet.)*

LACI: *(trémázva*)* Mit csinálnak?

EDITH: Intettek, hogy jönnék! *(Előrejön, a fiú mögé áll)* Én már kiabáltam. Most maga menjen előre.

LACI: *(előremegy a figyelőpontra – jelenti)* Most jönnek. Most megálltak!

EDITH: *(oldalról)* Még állnak?

LACI: Állnak!

EDITH: *(kis szünet után)* Még mindig állnak?

LACI: *(jelenti)* Most újra megindultak. *(Drukkolva)* Rém lassan jönnek. De a végén mégis ide fognak érni!

EDITH: Ne szurkoljon így! Én már nem félek egy csöppet sem!

LACI: *(jelenti, ijedten)* Most értek a lépcsőkhöz!

EDITH: *(bátorítóan)* Mit fél? Ne féljen! *(Közben ő maga az ajtóhoz somfordál, kiszalad.)*

LACI: *(büszkén)* Én félek?! *(Megfordul, látja a lányt kiugrani az ajtón, megrettenve)* Megálljon! Ne hagyjon itt a pácban! *(Edith után rohan. A színen egy pillanatig üres.)*

---

* izgatottan, aggódva

2. JELENET

Erzsébet, György

ERZSÉBET: *(besétál a terasz felől, óvatosan körülnéz)* Hol vannak ezek a gyerekek?

GYÖRGY: *(kinéz a hallba nyíló ajtókon)* Nincs itt senki!

ERZSÉBET: Pedig innen kiabáltak! *(Leül a díványra, amelyen az előbb Edith ült)* Lehet, hogy nem értettem jól, amit mondtak. *(Megdörzsöli a homlokát)* Nem csoda! Egészen odavagyok!

GYÖRGY: Én elviszem Edithet Erdélybe. Maguk ne menjenek nászútra! Maradjanak Pesten! Nagyvárosa lehet legjobban elbújni az emberek elől!

ERZSÉBET: Hagyja abba, kérem! Nem bírom tovább! Napok óta fecsegünk esküvőkről, nászutakról, ebédlő berendezésekről... amikor mind a ketten jól tudjuk, az első perctől kezdve tudjuk, hogy ezekből a tervekől nem lesz semmi! Én tudom, hogy maga nem veszi el a lányomat! És maga tudja, hogy én nem fogok feleségül menni a fiához!

GYÖRGY: Szegény kis csirkéink! Hogy kétségbe lesznek esve!

ERZSÉBET: Laci hamar elfelejt engem! De Edith sokáig fog szenvedni! Talán örökké! *(A férfire néz)* Mert magát nagyon lehet szeretni!

GYÖRGY: Magát lehet szeretni, Erzsébet! Magát! *(Leül az aszszony mellé)* Semmi esetre sem tudná megszeretni a fiamat?! Olyan derék fiú! *(Szorongva várja a választ.)*

ERZSÉBET: *(szárazon)* Nem tudnám megszeretni! Más szeretek!

GYÖRGY: *(halkan)* Kit?

ERZSÉBET: *(ingerülten)* Azt akarja, hogy kimondjam a nevét?!

GYÖRGY: Isten mentsen! Csak a részletekre vagyok kíváncsi! Mert... az illető sokáig nem vett észre semmit!

ERZSÉBET: Nem is volt semmi, nagyon sokáig! Az illető jó barátom volt, kedves barátom! Találkoztunk színházban, tár-

szakban, vacsoraasztaloknál egymás mellé kerültünk. Néha gyanakodva kérdeztem magamtól: miért örülök úgy, ha látom?! Kellemes bizsergés volt, de nem volt több! Aztán egyszerre mély vízbe értem...Eltűnt a lábam alól a föld...

GYÖRGY: Pontosan az én esetem! Eleinte csak szivarom füstjén keresztül gyönyörködtem az illetőben. Nem is tudom, melyik percben kezdődött, hogy halálosan megkívántam!

ERZSÉBET: *(gyűlölettel)* És erről az érzésről írnak költeményeket?! Hiszen ez betegség! Gyógyítani kellene, mint a tuberkulózist! Aki megkapja, elveszti az emberi formáját, a becsületét! Szörnyeteggé válik! Ha kell, gyilkossá! Én is úgy érzem magam, mintha valami bünténybe lennék belekeverve! *(Mert a férfi hirtelen megfogta a kezét)* ...Engedje el a kezemet, mert elájulok!

GYÖRGY: *(a dívány sarkába húzódik)* Bocsásson meg! Nem én voltam! A kezem csinálta! Saját magától! *(Néhány pillanatig némán ülnek egymás mellett.)*

ERZSÉBET: *(összerezzen – vádolón)* Most megint hozzám ért!

GYÖRGY: *(tiltakozva)* Ó! Nézze, hogy milyen messze ülök!

ERZSÉBET: *(a nyakához nyúl)* Úgy éreztem, hogy megérintette a nyakamat!

GYÖRGY: *(megdőbbenve)* Igaz! Egy pillanattal előbb, ott, ahol mutatja, a fantáziámban megcsókoltam! Megérezte?! Hát lehet a távolból megcsókolni valakit?!

ERZSÉBET: Azt hiszem, hogy lehet! Az asszonyok olyan romlottak, hogy magukra tudnak képzelni messzi öleléseket. *(Behunyja a szemét)* Behunyják a szemüket... És az történik velük, amit akarnak... *(Gyöttrődve vágy és szemérem között)* Mit csinál velem, kérem?!...

GYÖRGY: *(a dívány másik sarkában)* Bocsássa meg a gondolataimat, Erzsébet!

ERZSÉBET: Milyen züllött asszony vagyok! Milyen parázna!... Föl kellene mennem a szobámba. Megmosdani jéghideg vízben, hogy magamhoz térjek! Én pedig itt ülök, és tűröm, hogy

ölelgessenek!... *(Elfordítja a fejét, nem néz a férfire. A dívány két ellenkező sarkában ülnek, elég messzi egymástól, és mozdulatlanul. Csak az arcukon látszik, hogy képzeletben ölelkeznek.)*

3. JELENET

Voltak, Edith, Laci

EDITH: *(Lacival kézen fogva bejön, a dívány elé áll, nem gyanakszik, nem gondol semmi furcsára, mert el van foglalva saját magával)* Itt vagyunk!

ERZSÉBET: *(magához tér, kissé idegesen)* Hol jártatok?! Mit csináltatok?

EDITH: Én sem tudom, hogy mi történt. Laci elfutott, hát utánafutottam!

LACI: *(Edithhez)* Maga futott el!

EDITH: *(Lacihoz)* Mind a ketten futottunk!

ERZSÉBET: *(Edithhez)* Miért kellett innen elfutni?

EDITH: *(Erzsébethez)* Csak egy kis erőt gyűjtöttünk. De most már újra bátrak vagyunk és bejöttünk!

ERZSÉBET: Mihez kell a bátorság?!

EDITH: Ahhoz, amiről beszélni fogok! Audienciát kérek, mama!

ERZSÉBET: Tessék! Itt vagyok!

EDITH: *(a férfiakra néz)* Négyszemközti kihallgatásért esedezem, mama!

GYÖRGY: Zavarunk? *(Laci vállára teszi a kezét)* Gyere sétálni, fiam!

LACI: Remek ötlet, apám! Mert én is szeretnék magával beszélni! Ahogy férfi a férfivel szokott beszélni!

GYÖRGY: *(nevet)* Mint férfi a férfivel? Ez nagyon ellenségesen hangzik! Talán inkább, mint jóbarát a jóbaráttal! *(Karon fogja a fiát, hátul kimennek.)*

4. JELENET

Erzsébet, Edith

ERZSÉBET: *(változatlanul a díványon ül, nézi Edithet, aki előtte áll, szorongva, lesütött szemmel és zavarában, szinte kislánys módon, a cipője orrával ábrákat rajzol a szőnyegre. Szünet után)*

Szólalj meg már! Egyedül vagyunk!

EDITH: Hogy csináljam, mama? Kezdem messziről, vagy ugorjak fejest, bele a hideg vízbe?

ERZSÉBET: Ugorj fejest!

EDITH: *(csakugyan olyan mozdulatot tesz, mintha fejest akarna ugrani. Kívágja)* Mama kérem, én nem akarok férjhez menni a vőlegényemhez!

ERZSÉBET: *(csodálkozva, megdöbbenve, de teli rejtett örömmel)* Éspedig miért?!

EDITH: Mért, mama? Mert rájöttem, hogy vőlegényemet is azok az emberek közé kell osztanom, akikkel nem tudnék együtt aludni egy picinyke ágyban. Rajta is nevetnék és félnék tőle!

ERZSÉBET: *(feddően)* Mondhatom, hamar változnak az érzelmeid!

EDITH: *(töredelmesen)* Szörnyű nő vagyok, mama! Nagy bajt csináltam?

ERZSÉBET: *(alattomosan)* Bizony félek, hogy a vőlegényed nagyon főbe lesz ütve!

EDITH: *(heves önváddal)* Milyen rongy kis nő vagyok! Szerelmi bánatot okozok felnőtteknek!

ERZSÉBET: *(vigasztalóan)* Azért ne essél kétségbe! Az illető intelligens ember és lovagias ember. Simán bele fog nyugodni a sorsába!

EDITH: Nem fog sokat kínlódni?

ERZSÉBET: *(ravaszul)* Lehet, hogy kínlódni fog. De nem fog látszani rajta. Veled mindig nagyon barátságos lesz!

EDITH: Szegény öreg fiú! Nem merek a szeme elé kerülni!

ERZSÉBET: Majd én elintézem az illetővel!

EDITH: És a mama sem haragszik rám?!

ERZSÉBET: Nem! Tetszik nekem, hogy egyenes vagy és bátor!
Rendben van, Edith! Én fölmentelek!

EDITH: Mama kérem, ne legyen hozzám ilyen kedves, mert
mindjárt elbőgöm magam! Ugyanis dermesztő oka van, hogy
az eddigi vőlegényemet abbahagytam!

ERZSÉBET: Mi az a dermesztő ok?!

EDITH: *(némi tréma után)* ...Egy másik férfi!

ERZSÉBET: Kicsoda?

EDITH: Nem merem megmondani! Találja ki a mama barkoch-
bával!

ERZSÉBET: *(türelmetlenül)* Butaság! Mondd meg! Itt van a ház-
ban?

EDITH: *(letörve)* Itt van bizony! *(Elfordul, a cipője orrával bökdösi
a szőnyeget, nem néz az anyjára.)*

ERZSÉBET: *(szünet után észbe kap, elmosolyodik, műharaggal)* Te
kis szörnyeteg! Csak nem az én vőlegényembe habarodtál belé?!

EDITH: *(lesújtva)* De bizony, mama, abba! Ugye dermesztő?!

ERZSÉBET: *(drámaian, de mosolyogva)* Dermesztő!

EDITH: *(még mindig nem néz az anyjára)* Az volt a start, mama,
hogy maga mindig külön ment az öreggel, és nekem a nyakam-
ba sózták a fiatal. Addig mászkáltunk együtt, amíg...

ERZSÉBET: Ne folytasd! Megértelek! *(Megrendülve)* Amíg
mink tanácskoztunk, ti együtt mászkáltatok!... *(Elneveti magát,
ő is elfordul, a dívány karfájára borul, tenyerébe rejtve az arcát, ne-
vet, boldogan, megkönnyebbülve.)*

EDITH: *(az anyja elnyomott kacagását zokogásnak hallja, hirtelen
megfordul, odaveti magát a díványra. Csókolgatja az asszony vál-
lát, s haját. Könyörögve, rémülten)* Ne sírjon, mama! Csak ezt
ne! Inkább lemondok én az illetőről! Valami pályára megyek!
Ügyvéd leszek, vagy mozgásművésznő! Elfelejttem az illetőt

a munkában! Vegye vissza, mama! Visszaadom! *(Könyörög, erőszakoskodik, el akarja vonni az anyja tenyerét az arca elől.)*

ERZSÉBET: *(megfordul átöleli, magához vonja a lányt – nagyon melegen)* Nem kell nekem a te illetőd! Legyen a tied! Hiszen mindig is a tied volt!

EDITH: *(kissé megsértődve)* Mama ilyen könnyen le tud mondani róla?! Egy ilyen emberről!

ERZSÉBET: *(vidáman)* Le bizony, drágám! Mert én is úgy vagyok veled, mint te az ex-vőlegényeddel! Nevetnék, ha arra kerülne sor, hogy egy picinyke ágyban... *(Gesztussal)* Hosszú! Pikkáns! Nem kötöm az orrodra a titkaimat! *(Nevet.)*

EDITH: Jaj de megkönnyebbültem, mama! Csiripelni tudnék, mint egy veréb!

ERZSÉBET: *(elkomolyodva)* De most azt is el kell hinned nekem, hogy akkor is lemondanék a kedvedért akárkiről, ha halálosan szeretném! Letagadnám. Elbújnék! És nem is fájna! Mert sokkal jobban szeretlek, mint saját magamat!

EDITH: *(az anyjához bújik)* Érzem, mama!

ERZSÉBET: *(egyre emelkedőbben, mint egy szerelmi vallomást)* Neked csak mondták, hogy én vagyok az anyád. Hallomásból tudod! De én a testemmel tudom, hogy belőlem vagy. Éreztelek mozogni, mikor még azt sem tudtuk, hogy fiú leszel, vagy kislány! Belőlem reggeliztél, te zsvány! Az én tejemet ittad! Most is érzem, hogy szívtál, mint egy pióca!

EDITH: Pardon, mama, ha mint csecsemő, fáj amit csináltam!

ERZSÉBET: *(megsimogatja a lány haját, megfőgja a fülét)* Ez az én hajam, és ez az én fülem! A múlt héten egy kis tavaszi pattanás rügyezett ki az orrodon. Amíg el nem múlt, viszketett az én orrom hegye is! Vigyázz a gombostűkkel! Mert ha megszúrod magad, énnekem is fáj!

EDITH: *(az anyja ölébe hajtja a fejét)* Jaj de jó így, mama! Most még jobban érzem magam ezen a díványon, mint mikor az illetővel rendbe jöttünk!

ERZSÉBET: *(elmosolyodik, megkopogtatja a dívány karfáját)* Itt jöttél rendbe Lacival?!

EDITH: Igen, mama! *(Megcsókolja a díványt)* Ez borzasztó kedves dívány! Sohasem fogom neki elfelejteni!

ERZSÉBET: *(mulat)* Hát még én! Sejtelled sincs róla, hogy milyen történelmi kanapén ülünk!

EDITH: Mama! Mama! *(Nekiugrik az anyjának, belébarap.)*

ERZSÉBET: Na harapj, te csibész!

EDITH: Muszáj, mama! A csók nekem kevés! Többet akarok csinálni!

ERZSÉBET: Add ide az orrod! Csókolózzunk úgy, mint a kínaiak! *(Egymásban gyönyörködve játszadoznak, tréfásan összedörögölik az orruk hegyét.)*

5. JELENET

Voltak, Györgyi, Laci

GYÖRGY: *(a karját a fia vállán nyugtatva, bejön. Előresétálnak a kanapéig)* Hála az égnek, látom, hogy a menyasszonyaink jobban vannak egymással!

EDIT: Mama kérem, az illető menyasszonyokról regél! *(Lacira mutat)* Úgy látszik, hogy ez a gyáva alak nem mondott neki semmit! Pedig megígérte, hogy amíg én itt beszélek, ő is beszél odakint! *(Lacihoz)* Fúj, de gyáva!

LACI: Nem vagyok gyáva. Csak szégyelltem magam! Minden igazi férfi szemérmes!

ERZSÉBET: *(Györgyhöz)* Nem tud semmit?

GYÖRGY: Nem én. Mi történt?!

ERZSÉBET: *(átveszi a kommandót*)* Apróságok! Például, hogy a fia nem vesz el engem és a lányom nem megy feleségül ma-

---

* Régies: parancsnokság, katonai vezényszó, parancs

gához. Az ifjak ezen a díványon rájöttek, hogy tetszenek egymásnak! Ezek szerint, nagyon sajnálom, én nem leszek a maga anyósa. én a részemről le vagyok sújtva! És maga, hogy viseli el ezt a szerencsétlenséget?!

GYÖRGY: *(mindent megért, leborgasztja a fejét, ravaszul játssza a drámát és kihátrál)* Végem van! Összeomlott az életem! *(A fiához lép, kezét szorít vele, szomorúan, de melegen)* Gratulálok! Győztél! *(Megcsókolja a fiát, aztán Edithhez lép, azt is megcsókolja)* Szívemből gratulálok! Legyen boldog! *(Lehajtott fejjel Erzsébet mellé sétál.)*

EDITH: Érdekes! Amíg a vőlegényem volt, nem mert rám nézni! És most úgy belém csókolt, hogy cseng a fülem!

GYÖRGY: *(búsan)* Ez a kétségbeesés, Edith! A kétségbeesés! *(Megtörli a szemét, mintha könnyet morzsolna szét.)*

ERZSÉBET: *(Györgyhöz)* Ne búsuljon, barátom! Föl a fejfel! El fog múlni!

GYÖRGY: Hálásan köszönöm a vigasztaló szavakat! *(Alig várta, hogy az asszonyhoz érhessen, mohón összecsókolja mind a két kezét. És el.)*

EDITH: Most jut az eszembe! Mit gratulálnak? Hisz itt még nincs semmi! *(Lacira int)* Hátha ez az egyén nem gondolta komolyan, csak flörtölni akart velem!

LACI: *(lovagiasan)* Kompromittáltam magát, Edith. Vállalom a következményeket!

EDITH: *(dühbe jön)* „Vállalja a következményeket?!” Mit nagyképűsködik?! Fut utánam négykézláb!

LACI: Én futok senki után!

GYÖRGY: Ezen ne veszekedjünk! *(A fiához)* Látom rajtad, hogy futsz utána! *(Edithhez)* Négykézláb mászik maga után! Becsületiszavamra! *(Újra megcsókolja a lányt.)*

EDITH: Öt percen belül másodszer csókolt meg! Vigyázzon, mert egy picikét még mindig tetszik nekem! Mindjárt visszamegyek magához!

GYÖRGY: *(ijedten curukkol*.)*

ERZSÉBET: *(egy parányi, ideges féltékenységgel)* Csakugyan, ne nagyon csókolgassa a lányomat! Csókolgasson magához való felnőtteket!

GYÖRGY: Boldogan, Erzsébet! Végtelen boldogsággal! *(Megcsókolja az asszony mindkét kezét.)*

ERZSÉBET: Miután megszűntem menyasszony lenni és már csak szülő vagyok, hivatalos komolysággal kérdezem, mikor kísérik a templomba a csemetéinket?!

GYÖRGY: Mondjuk jövőre!

ERZSÉBET: Nem szeretem a hosszú mátkaságot. Megsavanyodnak benne a szerelmesek!

EDITH: Mennyire igaza van, mama! Mit csinálhat egy menyasszony?! Megsavanyodik!

GYÖRGY: *(a fiatalokra néz)* Olyan gyerekek még! Egy kicsit sajnálom őket! A házasság nagyon nehéz szolgálat!

LACI: Mesebeszéd, apám! Mi lehet azon nehéz?!

ERZSÉBET: A fiatalon kötött házasságok a legszerencsésebbek! Azért kellene a világot rendbe hozni, hogy akik szeretik egymást, hamar családot alapíthassanak! A nagyanyám tizenhat éves korában ment férjhez. Szegény. Miért szegény? Hatvan éve boldogan a nagyapámmal. Én vagyok a huszonharmadik unokájuk!

GYÖRGY: Bravó! Rendben van. Esküdjenek az ősszel! *(Lacihoz)* Jól sejtetted! Kiadom az örökrészedet!

LACI: *(összeüti a bokáját)* Köszönöm, apám!

EDITH: Őszkor mindig esik. Nem lehetne szeptember elején, amikor még süt a nap?

LACI: Most lenne jó, a nyáron! Lemennénk Edithtel egy dublóval** a Dunára!

---

* tolat, hátrál

** kétpárevezős csónak

GYÖRGY: *(gesztussal)* Tudom, hogy te már holnap szeretnéd!

LACI: Nem is holnap, apám! Azt sem bánám, ha – rögtön.

ERZSÉBET: *(a lányához)* Nem félsz, Edith?!

EDITH: *(az orrát húzva)* Ó, mama! Minek lejátszani ezt az ócska lemezt?! Mondja meg őszintén, mi az, amitől nekem félni illik?!

GYÖRGY: Jaj, de aranyos! Elragadó! *(Harmadszor is nekimegy a lánynak, csókolgatja, most már Edith is bátran visszacsókolja.)*

ERZSÉBET: *(bosszúsan)* Ez már igazán sok! *(A csókolózókhoz lép, féltékenyen magához vonja a lányát – Györgyhöz.)* Hagyja békében ezt a gyereket! Mit szólna hozzá, ha én meg a fiának esnék neki?!

(Valahol kint gong szólal meg. Az inas megrakott tálcával vonul keresztül a hallon. Terítenek az ebédlőben. Később a szobalány is megjelenik a színen. A kávéfőzőt hozza és odakészíti az asztalkára.)

GYÖRGY: Közeledik az ebéd! Óriási pillanat lesz, amikor a pecsenye után fölállok, fölemelem a poharamat és bejelentem ezt az új helyzetet!

EDITH: Már nem szenved.

GYÖRGY: Hát beletörődik az ember az ilyen dolgokba.

ERZSÉBET: Jobb lenne, ha már ebéd előtt kitrombitálnánk mindent!

GYÖRGY: Miért?!

ERZSÉBET: Mert akkor evés közben kifecsegnénk magunkat és ebéd után lefekhetnénk aludni.

LACI: *(Edithhez)* Maga is lefekszik ebéd után?!

EDITH: *(kacsint)* Dehogy fekszem le! Ellógunk valahová!

(A ház ura és Jenő be.)

6. JELENET

Voltak, a Ház ura, Jenő

JENŐ: *(együtt jön be a Ház urával, mint a rabszolgája, most is tartja a kezét, amelyről az öregúr gombolyítja a pamutot)* Gyűl az ebéd-szagra a vad!

GYÖRGY: *(Jenőhöz)* Reggel óta pamutot gombolyítanak rólad! Nem unod?!

JENŐ: *(mert szégyelli bevallani az igazat)* Szó sincs róla! Mások halászni szeretnek. Nekem ez a passzióm! Imádom nézni, hogy szalad le a szál!

GYÖRGY: Mégis tedd le egy pillanatra ezt a cókmozót, mert olyant hallasz, hogy elszédülsz!

JENŐ: *(az öregúr felé fordul, csak jelekkel mutatja, hogy szabadulni szeretne)*

A HÁZ URA: *(kegyetlenül)* Le ne tedd! Mert akkor mesélek!

JENŐ: *(Györgyhöz)* Mégse teszem le! Így is tudok figyelni!

GYÖRGY: Hát akkor ide nézz! *(Edithre és saját magára mutat)* Ő és én – nem! *(Erzsébet és Laci felé int)* Ő sem és ő sem! *(Rámutat a két fiatalra)* Ők ketten! Megértetted?!

JENŐ: Meg! Grandiózus!

GYÖRGY: *(nyomatékosan)* Neked mondtuk meg legelőször! Köz-hírré lehet tenni! *(Nagy gesztust tesz a kert felé.)*

JENŐ: Köszönöm szépen! Nagyon köszönöm! *(Nem törődik sem-mivel, eldobja a pamutot, izgatottan kirohan hátul.)*

7. JELENET

Voltak, Jenő nélkül

ERZSÉBET: *(nevet)* Milyen boldog, hogy ő viheti a hírt!

GYÖRGY: *(nevetve)* Hírvivőnek született szegény!

A HÁZ URA: *(mérgeesen szedi össze a szétzilált pamutot – magában dohogva)* Csúnya, rossz ember! Eldobta a pamutomat! Mesélek róla!

ERZSÉBET: *(ordítva)* Mit akar mesélni, Béla bácsi?!

A HÁZ URA: *(a füléhez teszi a kezét, jelzi, hogy nem értette a kérdést)*

EDITH: *(még jobban üvöltve)* Mesélni akart valamit! *(Némám, csak a száját mozgatva)* Mesélni!

A HÁZ URA: *(ezt már megértette)* Igaz! Valami nagyszerűt akartam mesélni!... *(Megakad, töprengve vakarja a kötőtűvel a fejét)* Csakhogy elfelejtettem, hogy micsodát!

ERZSÉBET: *(Györgyöz)* Megmondjuk Béla bácsinak?

GYÖRGY: Mondjuk meg!

ERZSÉBET: *(egészen közelről beletrombitál az öreg fülébe)* Ért engem, Béla bácsi?!

A HÁZ URA: *(nagyon figyel, sajnálkozva)* Ma abszolúte nincs füles napom.

EDITH: Írjuk le neki.

ERZSÉBET: Hosszú.

GYÖRGY: Inkább játsszuk el, úgy talán megérti. *(A fiatalokhoz)* Álljatok olyan pózba, mint a fényképész előtt a vőlegény és a menyasszony!

(Edith Laci mellé áll, a vállára hajtja a fejét. Gyűrűt cserélnek. György keresztet vet rájuk, mint a pap.)

A HÁZ URA: Tudom, tudom! Már egy hete mondtátok! Nem vagyok trotli, nem kell mindent százszor elmesélni nekem! *(Barátságosan megcsípi Edith arcát)* ...Mikor lesz kisbaba? Kötök neki gyönyörű babakelengyét, világoskék selyempamutból.

8. JELENET

Voltak, a Ház asszonya, Ilona, Jenő

A HÁZ ASSZONYA: *(Ilonával és Gyulával együtt hátulról besiet, áradó boldogsággal)* Hála Istennek! Hála Istennek! *(Mindenkít megölel és megcsókol)* Hála Istennek! Ez a helyes! Ez a rend! Hála Istennek!

ERZSÉBET: *(a Ház asszonyához)* Majd később, nyugodalmasabb időben megmagyarázom neked, hogy miből támadt a korábbi kombináció! Az enyém ezzel a kislíával, *(György felé int)* és az övé a kislányommal!

A HÁZ ASSZONYA: *(megrovn)* Akármi volt is az oka, nagy rendetlenség volt, szívem. Hála Istennek, hogy elmúlt! Hála Istennek! Ne is beszéljünk róla! Hála Istennek!

ERZSÉBET: Pedig nagyon emberi magyarázata van!

A HÁZ ASSZONYA: Akkor pláne nem vagyok rá kíváncsi, szívem. Irtózom az emberi dolgoktól! Minden csúnyaságra azt szokták mondani, hogy – emberi dolog! *(Az egész társaság hátravonul, Ilona és Gyula gratulálnak a fiataloknak, összecsoportosulnak, beszélgetésük elhal. Csak Jenő marad az előtérben.)*

JENŐ: *(előrejön, konyakot akar tölteni magának egy kis asztalkánál)*

SZOBALÁNY: *(aki már korábban keresztülment a színen, tálcával, tányérokkal, most az ebédlőből jön vissza. Odamegy Jenőhöz, mintha segíteni akarna neki – odasúgja)* Szervusz, cica!

JENŐ: *(megsértődve, felszájjal suttogja, hogy a többiek meg ne hallják)* Vigyázzon, Lujza! Mert így nem lesz téli dolog! Nappalra nem ittunk brudert!

SZOBALÁNY: *(lesújtón)* Isten vele, cica! *(Otthagya Jenőt, aki meghökken és egy kis habozás után a lány után megy, mintha ki akarná békíteni. De már hiába. A szobalány apró gesztusokkal, némajátékkal érezteti, hogy örökre „dobta” a gavallért. Bemegy az ebédlőbe, rácsukja Jenő orrára az ajtót, aki utána szeretne menni.)*

GYÖRGY: *(az egész társasággal együtt előrejön. A Ház asszonyához)* Én olyan voltam, mint a lóversenyen a vezető ló! Vezettem. *(A fia vállára teszi a kezét)* ...Az istállótársam volt nyerőnek jelentve!

(Az ebédlőajtóban megjelenik az inas. Összeüti a bokáját, csak a gesztusával jelenti, hogy terítve van.)

A HÁZ ASSZONYA: A lovakról eszembe jut az abrak.

JENŐ: Tálalva van.

A HÁZ ASSZONYA: Mehetünk ebédelni!

(Mindannyian az ebédlő felé vonulnak.)

A HÁZ URA: *(a küszöbnél előzékenyen tessékeli a vendégeket, most meglátszik, hogy úriember)*

GYÖRGY: *(az ajtónál megfogja Erzsébet karját)* Kérem, egy pillanatra! *(Megérteti a ház urával, hogy egyedül akar maradni Erzsébettel.)*

A HÁZ URA: *(bólint)* Majd kimentlek! *(Betotyog az ebédlőbe, beteszi az ajtót.)*

9. JELENET

Erzsébet, György

GYÖRGY: Mégis szeretnék felállni a pecsenyénél! Megengedi Erzsébet, hogy a mi kettőnk ügyét is bejelentsem?

ERZSÉBET: Nem. Nem érzi, milyen szenzáció lenne, ha utánoznánk a gyermekeinket? Elég volt a szenzációkból!

GYÖRGY: Megint a világra gondol! Bánom is én a világot!

ERZSÉBET: *(komolyan)* A lányomra gondolok! Maga nem törődik a fiával?! Nem fél tőle, hogy kényelmetlenül éreznék magu-

kat miattunk?! Nevetnének és szégyenkeznének! Valami rossz furcsaságot tennék az életükbe! Pedig ők ketten fontosabbak minálunk.

GYÖRGY: *(letörve)* Ez igaz! De azért ne építsen le egészen, Erzsébet!

ERZSÉBET: Ellenkezőleg, nagyon föl akarom építeni! Ne hátrózzunk! Hiszen úgylis közeli rokonok leszünk, ha unokánk születik, egészen össze fogunk tartozni! Lakhatunk egy házban. Este otthon maradunk, kettesben vacsorázunk. Leülünk a kályhatűz elé, maga papucsban, én pongyolába. Nem hiszem, hogy bűn volna, hogy vonzódunk egymáshoz! Szeretnénk egymást gyöngéden és tapintatosan. Azt képzelnék, hogy nagyon régi, nyugodt házaspár vagyunk... sok, szép emlékekkel!... Látja, már nem is félek magától! Kérem, csókolja meg a homlokomat, mielőtt bemennék a többiekhez!...

GYÖRGY: *(megindultan)* Milyen derék teremtés maga, drágám! *(Gyöngéden magához vonja az asszonyt, áhítatosan megcsókolja a homlokát. Mialatt a függöny lassan összeborul, látszik, hogy a csók áttűzesedik szenvedélyes, szerelmi csókká.)*

FÜGGÖNY

